

Komunistai klastoja Lietuvos istoriją

Jų tikslas yra tautiniai ir patriotiniai
suluošinti Lietuvos jaunimą

Lietuvos pagrindinio leidinio "Aušra" Nr. 16 (56) 1979 m. gegužės mėn. spausdina Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninės grupės nario kun. Karolio Garucko, Ceikinių klebono, atvirą laišką Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmajam sekretoriui P. Griškevičiui, kurį čia ištiesai perspausdiname.

1978 m. lapkričio mėn. Vilniuje vyko respublikinė mokslinė - praktinė konferencija "Šiuolaikinė ideologinė kova ir respublikos gyventojų internacionalinio ir patriotinio auklėjimo klausimai, vykdant TSKP XXV suvažiavimo nutarimus". "Jos tikslas, — kaip pažymėjo Lietuvos KP CK sekretorius L. Šepetys, — apibendrinti sukaupią partinių organizacijų patyrimą ir numatyti naujus kelius, kaip dar kryptingiau dirbti internacionalinio ir patriotinio auklėjimo darbą." Šioje konferencijoje Jūs, Lietuvos KP CK Pirmasis Sekretoriaus, skaitėte pranešimą "Leniniškai ugdykime kilnius socialistinio internacionalizmo ir patriotizmo jausmus", kuris buvo išspausdintas 1978 m. lapkričio 17 d. "Tiesoje". Šią konferenciją, ypač Jūsų pranešimą galima drąsiai vadinti Lietuvos dvasinių vertybių naikinimo, nutautinimo ir rusinimo programa.

Jūs sakote, jog "būtina pasiekti, kad visada iš klasinių pozicijų būtų atskleidžiamas istorinis lietuvių tautos kelias, jos klasinis solidarumas su didžiąja rusų tauta, visomis tarybinės Tėvynės tautomis. Tam turi gerai pasitarnauti ir Lietuvos TSR istorijos vadovėlių leidimas."

Šio sąmoningo Jūsų užmojo tikslas aiškus — tautiniai ir patriotiniai suluošinti Lietuvos jaunimą, nuslėpti lietuvių tautos garbingą praeitį ir į pirmąjį planą iškelti socializmo idėjas. Šiandien mokyklose dėstoma istorija yra ne garbinga tautos, karalių ir kunigaikščių istorija, o istorija ekonominių santykių, vadinamų "klasių kova". Vidurinių mokyklų VII-IX klasėms skirta M. Jučo ir V. Merkio "Lietuvos TSR istorija" (Kaunas, 1978) apima laikotarpį nuo žmonių apsigyvenimo Lietuvos teritorijoje (akmens amžiaus) iki 1917 metų ir turi tik 139 puslapius. X-XI kla-

sėse dėstoma A. Gaigalaitės ir R. Zepkaitės "Lietuvos TSR istorija" (Kaunas, 1976) apima 1917-1976 metų laikotarpį, t. y., tik 59 metus ir turi net 183 puslapius.

Lietuvos istorija ir įvairūs straipsniai, liečiantys Lietuvos praeitį, periodikoje ar net kapitaliniuose veikaluose yra šališki. Istoriniai faktai pateikiami taip, kaip Komunistų partijos politikai naudinga. Pvz., tarybinė spauda Raudonąją ariją vadina išvaduojoja iš hitlerinių okupantų prispaudo. Net tokie solidūs veikalai, kaip "Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija" (MLTE — Red.) ir pan. rašo: "Lietuvos darbo žmonės, Komunistų partijos vadovaujami, 1940. VI. 15-17 nuvertė Lietuvoje buržuazinę valdžią (t. II, p. 419). Jūs irgi tvirtinate, kad "Lenino nurodytą kelią pasirinko ir lietuvių tauta." Aiškus melas! Argi nežinojote, kad po konspiracinių Hitlerio ir Stalino susitarimų, pasirašytų 1939 m. rugpiūčio 23 d. ir rugsėjo

Klaipėdos uostas — Lietuvos langas į vakarus.

SOVIETIJOS SUMETIMAI

Kontroliuoti Artimųjų Rytų naftą

Vytautas Meškauskas

Tie, kurie tikisi, kad sovietų invazija pasibaigs panašiai kaip amerikiečių įsivėlimas į Vietnamą, gali smarkiai klysti. Tiesa, kalnuotas kraštas apunkina pėstininkų, kad ir motorizuotų, judėjimą, tačiau duoda daugiau galimybių aviacijai negu Vietnamo džiunglės. Svarbiausias skirtumas tačiau yra motyvuose. Ame-

rikiečiams Vietnamas neatrodė gyvybiniai svarbus. Už tat teko nusileisti ne tiek priešui kovų laukuose, kiek opozicijai prieš karą savo krašte. Tuo tarpu Kremlui pasistumėjimas Afganistane buvo ne tik gera proga, bet ir būtinybė. Ir štai dėl ko:

Sovietų Sąjunga, kaip visuma, yra vienintelis vadinamų jau išsivysčiusių kraštų, kuriama mirštančių žmonių amžiaus vidurkis sumažėjo, o kūdikių mirtingumas padidėjo. To negalima pastebėti ok. Lietuvoje ir pačioje Rusijoje, bet bendra visos sąjungos gyventojų keitimosi vaizdą nulemia jau aziatai, kurie daug greičiau dauginasi negu europiečiai. Pirmą Vakaruose tai įrodė prancūzų mokslininkė (lenkų-gruzinų kilmės) Helene Carrere d'Encausse savo knygoje "L'Empire eclate" (Sprogsianti imperija), kurią jau minėjome apžvalgoje. (Dabar išėjo jos angliška laida "Decline of an Empire" — Newsweek Books 304 psl. \$10.95). Autorė tarp kitko išveda:

"Religija padėjo lietuviams geriau išsilaikyti, negu kaimynams latviams ir estams, ji juos suvienijo ir sustiprino jų tautines aspiracijas, tačiau jos rolė tuo ir pasibaigia. Istorija ir dvasinis bendrumas traukia Lietuvą prie Lenkijos, bet paskutinioji žino kaip sunku išsilaikyti prieš Sovietų Sąjungą, todėl iš jos Lietuva negali tikėtis pagalbos išlaikyti specifines lietuvių tautines savybes."

"Situacija sovietų mahometonų tarpe yra visai kitokia. Ju skaičius jų demo-

grafinis plėtimasis ir jų geografinė padėtis ten, kur Sovietų Sąjunga konkuruoja su Vakarais — visa tai verčia sovietų režimą būktauti ateities, tačiau iš kitos pusės neleidžia griebtis drastiškų priemonių, atvirkščiai — verčia elgtis labai atsargiai. Tarptautinių santykių balansas neišvengiamai veda prie lietuvių nacionalizmo išnykimo ir jų įtakos Sovietijoje sumažėjimo, tuo tarpu jau vien užsienio politikos sumetimais Kremlius turi skaitytis su mahometonais, su jais dėtis ir juos išnaudoti. Paskutinis skirtumas yra toks, kad Lietuvoje religija iš pagrindų neišskyrė tautos nuo likusios sovietinės bendruomenės, tuo tarpu Islamas priešingai sukūrė atskirą bendruomenę, kurios gyvenimas ir vertybės labai skiriasi nuo likusios Sovietijos masės. Islamas Sovietijos mahometonus jungia ir su likusiu tos tikybos pasauliu."

Bet jeigu taip, Kremlius smarkiai rizikuoja siekdamas pavergti Afganistaną? Gal ir taip, bet jis greičiausiai apsisprendė, kad rizika verta.

Visų pirma dabar mahometonų pasaulis yra sukilęs prieš Vakarus, o ypač Amerikos įtaką ką ryškiai matėme Irane. Dėl to sovietų propaganda teigia, kad faktinai jie Afganistaną išgelbėjo iš CIA agentų!

Antra, sovietų ūkinė būklė yra bloga ir kasdien blogėja. Jų vakarinėje dalyje pradeda trūkti darbo jėgų, o iš ten, kur yra gyventojų prieauglis didesnis, maho-

(Nukelta į 4 psl.)

Sovietai plečia savo imperijos sienas...

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Carterio sankcijos ir jų poveikis sovietams. - Atsisakymas dalyvauti olimpijadoje būtų psichologiškai skaudesnis, bet... - Nauja valdžia Indijoje bus draugiškesnė sovietams.

Carterio sankcijos — pabauda už Afganistano okupaciją — krašte buvo suktos mišriais jausmais. 17.000.000 tonų javų pardavimo uždraudimas susilaukė 7 kandidatų į prezidento nominaciją kritikos. Ne tik respublikonų, kurių tik vienas kongresmanas J. Andersonas iš Illinois pritarė prezidentui, bet ir abiejų demokratų varžovų: Kennedy ir Brown. Kritika daugiau ar mažiau remia prielaidą, kad javų embargo daugiau pakenks Amerikos farmeriui negu sovietams. Prieš pasisakė ir konservatyvus ekonomistas Milton Friedman, aiškindamas, kad sovietai galės nusipirkti sau trūkstantį grūdų iš kitų šaltinių, tik, žinoma, turės daugiau mokėti.

Negali tačiau teigti, kad sovietams kaina nedarą skirtumo. Žmonėms išminti jie turi pakankamai grūdų, trūksta pašaro gyvuliams. Mėsos ir prieš pasukutinį derlių, kuris pasirodė nepakankamas, jau trūko. Todėl dar didesnis trūkumas turėtų būti jaučiamas ateityje. Toks embargo tačiau primena vakariečių Vokietijos miestų bombardavimą. Kai kurių miestų, kaip Dresdeno, bombardavimas neturėjo jokios karinės reikšmės, bet buvo teisinimas tuo, kad kelia vokiečių nepasitenkinimą... Hitleriu. Prie atviro sukilimo bombardavimas neprivadė Vokietijoje, todėl galima panašiai teigti, kad nepadarys didelės įtakos ir Sovietijoje. Juk ten žmonės negali pakeisti valdžios balsavimu, jei tėra tik viena partija!

Ne daug eilinį sovietą, o juo labiau valdantį sluoksnį paveiks žvejavimo Amerikos teritoriniuose vandenys (iki 200 mylių nuo kranto) draudimas. Skaudėnis galėtų būti technologijos jiems nepardavimas, nors čia suma sukasi apie pora šimtų milijonų dolerių. (Uždrausti parduoti javai kaštoja apie 2,5 bil. dol.). Ypač kompiuteriai ir naftos gręžimo prietaisai, nes sovietų naftos gamyba skubiai reikalauja patobulinimo. Reikia neužmiršti, kad naftos eksportas 1973 metais jiems davė 24% visos jų uždirbtos valiutos, o 1977 jau net netoli 50%. Šiais metais pagal planą buvo numatyta gauti 12,7 milijonų statinių kasdien, ta-

čiau tas skaičius jau yra sumažintas iki 12,1 milijonų. Jei taip toliau eis, už kelių metų sovietai jau negalės aprūpinti nafta savo satelitų Europoje.

Žinoma, JAV nėra vienintelis kraštas iš kur sovietai galėtų gauti techniškos pagalbos, tačiau ir europiečiai yra ligšioliniu bizniu nusi-vylę. Iki šiol sovietai dažnai susitardavo už įrengtas įmones apmokėti tų pačių įmonių produktais, tačiau praktikoje tie bizniai europiečiams pasidarė nepatrauklūs. Todėl ateinančioji sovietų vadovybės karta turės dar kartą apsispręsti, ką daryti — glaudžiau kooperuoti su Vakarais, o tai reiškia kai kurias politines nuolaidas, ar ieškoti ūkiškos autokratijos su režimo sugriežtinimu.

Didesnis smūgis Kremliaus valdovams, nors gal ir trumpalaikis, būtų JAV ir kitų Vakarų valstybių nedalyvavimas Maskvos olimpijadoje. Tačiau Vakaruose tas reikšas priklauso nuo privačių olimpinio komiteto, kurie tokiam pasiūlymui yra priešingi. Čia gal galima būtų nuotaikas kiek pakeipti rengiant laisvojo pasaulio olimpijadą, bet tai, žinoma, sukelia nemažai ginčų ir pasipriešinimo. JAV tuo keliu pasukus galima lengviau tikėtis ir kitų Vakarų valstybių, nors ne visų, atsisakymo.

Eina gandai, kad taip padaryti ir pasiūlė vokiečių delegacija NATO susirinkime Briuselyje, kur buvo svarstoma, ką daryti Afganistano pavergimo akivaizdoje. Bonnos vyriausybė tačiau paneigė davusi įgaliojimą tai pasiūlyti. ZUED-DEUTSCHE ZEITUNG dėl

to sarkastiškai prisimena praeitį.

"... 1956 metais visas pasaulis buvo pasipiktinęs sovietų įžygiavimu į Vengriją... O po poros savaitių atletai iš Rytų ir Vakarų susitiko Melbourne stadione. Lygiai taip pat kaip prieš 44 metus (1936) visos tautos susirinko Hitlerio šaukiamos, Hitlerio, kurį visas pasaulis laike despotu. Tik vėliau buvo apsigalvota, kad olimpijados boikotavimas būtų gal pakeitęs istorijos eigą."

"Tikėkime ir dabar paneigimams. Tokio pasiūlymo NATO taryboje visai nebuvo. Ateis laikas, tada pagalvosime. O kai Maskvoje olimpijados trimitai nuaidės, galėsime su malonumu konstatuoti, kad net Brežnevui nepasisiekė sutrūkdinti olimpinį žaidimą."

Pagaliau dar viena sankcija, kurios griebėsi Carteris buvo SALT II sutarties ratifikavimo atidėjimas. Tą siūlydama senatui administracija tačiau nėra geroje pozicijoje: iki šiol ji pati aiškino, kad SALT II, koks ji būtų, vis dėlto yra JAV interesuose! Jei taip, kam nuo to dabar atsisakyti?

Grįžtant prie Pietų Vakarų Azijos reikia pastebėti, kad padėtį dar kiek komplikuoja Indijos Gandhi "Congress-1" partijos laimėjimas Indijoje, kas reiškia, jog ji vėl taps Indijos premjerė. Būdamas valdžioje ji ieškojo glaudesnių santykių su sovietais dėl atsvaros prieš Kiniją ir JAV, kurios rėmė Pakistaną. Dabar ponis Gandhi formaliai pasmerkė sovietų įsiveržimą į Afganistaną, tačiau kartu aiškino, jog supran-

— O čia garbės vietos Afganistane pasižymėjusiai kuopai!

Iš kitos pusės

Įsileidžiamas pavieniui į Lietuvą turi skaitytis su galimybe, kad bus panaudotas sovietinei propagandai. Su tokiu paprastai daromi pasikalbėjimai, kuriuose, kaip ir dera pavaišintam, svečias pagiria šeiminkų pažangą vienoje ar kitoje srityje. Taip pasielgė ir dail. V. K. Jonynas tarp kitko pridurdamas GIMTAJAM KRASTUI:

"Aš žinau, kad mūsų pokalbiai malonūs Lietuvoje, ir paskui už atvirą širdį labai jau mane vana anoje pusėje. Bet visi tie, kurie man tą daro, — man jų tikrai gaila. Aš juos tikrai užjaučiu ir dar nesugalvoju, kokią piliulę reikia surasti, kad jie nuo šitos bėdos arba nuo šios ligos pamažu sveiktų. Pažanga daroma. Gyvena jie praėjim, užmiršdami paprastą gyvenimo REALYBĘ, kuri nepakeičiama — taip, kad praeitis nėra sugrąžinama. Praeities užmiršti nereikia, nes be praeities nebūtų dabarties ir ateities, tačiau gyventi tikrai prisiminimais... Nemanau, kad iš tikrųjų būtų išmintinga tuo grįsti savo ateitį. Maža saujalė mūsų išlikusi su tuo nuostabiu lietuvišku žodžiu. Ir kaip gaila, kad anoj pusėj tas lietuviškas žodis ir kalba taip pradeda nuskursti. O ji nuskursta dėl apskurdusių dvasiniu atžvilgiu širdžių. Kūdikiai negali pirkti knygų ir PAREMTI, tą daryti turi vyresnieji. O vyresnieji jau, deja, atsirado praeitininkų gretose."

Toks kalambūras prašosi rusų posakio: be pusbonkio nesuprasi. Prileidžiant tačiau, kad dailininkas tikrai atvėrė savo širdį, į akis krinta du mano didžiosiomis raidėmis perrašyti jo žodžiai: REALYBĖ ir PAREMTI. Sprendžiant iš dovanų, Lietuvos dievadirbiai, REALYBEI neleidžiant, vietoje smūtkelių ir šventųjų rinką bus užvertę velniais ir raganom. Tuo pavyzdžiu turėtų pasekti ir dailininkai. Kai negali susilaukti PARAMOS už kūrybą patriotinėm ir religinėm temom, lieka susitaikyti su REALYBE. V. K. Jonyno velniai ir raganos galėtų būti labai įspūdingos. Kažin kur jis jas pirma parodys: čia ar tenai?

vm

tantį sovietų susirūpinimą dėl situacijos tame krašte! Indija prisibijo, kad geriau apsiginklavęs Pakistanas gali sudaryti jai pavojų. Net dabartinė Indijos vyriausybė, pasišaukusi JAV ambasadorių Robert Gohena pareiškė savo nepasitenkinimą dėl eventualaus ginklų tiekimo Pakistanui.

Rhodezijoje, kuri greitai turės virsti Zimbabve, Patriotinio Fronto partizanai turėjo susirinkti į specialiai jiems skirtas stovyklas, kad būtų galima ramiai praves-ti rinkimus. Patriotinis Frontas sakėsi turįs 31.000 partizanų, kiti šaltiniai minėjo net 38.000. Praktiškai tačiau susirinko tik 18.000 partizanų, jų tarpe labai didelis skaičius moterų ir vaikų. Tai stebėtojams patiekė mįslę: ar partizanai iš tikro buvo išpūtę jų šalininkų skaičių, ar jie siūsdami į stovyklas mažiau tinkamus karo veiksmams asmenis, geresnius kadrus paliko atsargoje. Jei antrasis atvejis pasirodys teisingas,

britų gubernatorius lordas Soames gali būti priverstas prieš juos pasiųsti Rhodėzijos kariuomenę ir policiją, nes paliaubų stebėtojų iš įvairių britų commonwealtho kraštų gali neužtekti, o ir kariauti nėra jų uždavins.

OPPORTUNITY FOR RN's & LPN's

Applications are being taken for full & part time on all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Excellent benefits & working conditions. Apply call or write Personnel Department
M. J. CLARK MEMORIAL HOME
1548 Sherman S. E.
Grand Rapids, Mich. 49506 (49-8)

TRACTOR TRAILER DRIVERS

10 positions available. Tank operation for large national company. Long haul. Team operation. Minimum 3 years experience. Benefits, good pay for reliable driver. Clean driving record a must. For information call 201-826-7610 (2-4)

WANTED JOURNEYMAN ALL AROUND MACHINIST

Experience with machine shop equipment, fabricating and welding. Capable of work from blue prints & able to fabricate machines & conveyor frames & fixtures. Liberal benefits, security and good working condition. Experience only need apply.

SINCLAIR & RUSH, INC.
6916 S. BROADWAY
ST. LOUIS, MO. 63111
Equal Opportunity Employer. M/F (1-3)

TOOL AND DIE MAKERS

HUFFY CORPORATION, a leading manufacturer of bicycles located on Grand Lake in Celina, Ohio, has immediate openings for Senior Tool and Die Makers. We offer competitive wages, and a very fine benefit package that includes: A drug prescription card, an eyeglass program, a dental plan, tuition assistance and much, much more. We would also include a relocation package to qualified candidates. If you are a card carrying Tool and Die Maker, or have 8 solid years of experience, call collect to:

HUFFY CORPORATION
OHIO BICYCLE DIVISION
410 Grand Lake Rd., Celina, Ohio 45822
Personnel Manager, 419-586-5171
An Equal Opportunity Employer, M/F (1-3)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KOKIOS YRA LIETUVIO KOVOS PRIEMONĖS?

Žemiau spausdiname Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininko prof. Maryno Brako kalbą, paruoštą sausio 15-tosios minėjimo proga. Ta kalba buvo skaityta Kalifornijos lietuvių radijo valandėlės, kurią pravedė Vl. Bakūnas — sausio 12 d., minint Klaipėdos atvadavimą ir prijungimą prie Lietuvos 1923 m.

Lietuvos santykių su Prūsija istorinę raidą per šimtmečius lėmė du vienas su kitu natūraliai susiję veiksniai: svetimų Prūsijos žemių valdovų grėsmė Lietuvos valstybei ir Prūsijos bei Lietuvos lietuvių ilgesys gyventi, savos valstybės sudėtyje.

1923 metų sausio mėnesį vos atkurtai Lietuvos valstybei tada lenkų-prancūzų intrygų pinama grėsmė buvo pašalinta, o prūsų lietuviai — kiek jų tada gyventa Klaipėdos krašte — tapo Lietuvos pilnateisiais piliečiais.

Tais dvejais laimėjimais lietuviai džiaugtis galėjo, deja, tik neilgai.

Šiandien Klaipėdos kraštas palaidotas Lietuvos valstybės griuvėsiuose, ant kurių įkurta Tarybinė Lietuva lietuviui surusinti. O Prūsų Lietuvos pietuose, ant vokiškų Rytprūsių griuvėsių, rusų pastatyta nauja tvirtovė, grėsianti Lietuvai iš Kaliningrado, kaip savo laiku nuolatine grasija iš dar ir šiandien teberiogsiančių vokiečių kryžiuočių pilių.

Puoselėti broliško apsijungimo romantiką sausio 15 minėjimais, kaip tai būdavo daroma, šiandien kažin ar bėra prasmės: Nemuno šiaurėje prūsų lietuvių beliko tik saujelė, o pietuose turbūt jų nebeliko net nei vieno. Ji grėsmė iš Kaliningrado šiandien vėl nemažesnė kaip kadaise iš Karaliaučiaus.

Rusiškas "Kaliningradskaja oblast" vardas naujai tvirtovei parinktas ne vien tam, kad savo svetimumu simbolizuotų krašto istori-

nės raidos lūžio radikalumą, bet ir tam, kad visam pasauliui, o ypač kaimyninei lietuvių tautai, akivaizdžiai būtų pademonstruotas naujos galybės įspūdingas svoris, toli nukeltas į plačios rusų imperijos vakarus saulėleidžio link ir supantis bauginamus lietuvius iš visų pusių.

Nebeliko lietuviams nei valstybės, nei jos militarinių bei politinių apsigynimo priemonių. Padėtis ypatinai rimta dar ir dėlto, kad sovietinės genocidinės politikos tiesioginiu talkiniu yra tautinis lietuvių sąmoningumas, kad, be jo, Lietuvos beliktų tik geografinė sąvoka.

Kokios tokioje lemtingoje padėtyje yra lietuvių kovos priemonės?

Vydūnas kadaise rašė: "Lietuvių tautos gyvenimo būklė... padarė, kad (lietuvis) ištisais amžiais turėjo ginti savo savigumą. Todėl jam liko rūpintis vienu, kas žmogaus kultūros yra svarbiausia, būtent vidiniu žmogaus gyvenimo ir jo taurumu."

Tegul "Kaliningrado oblasti" įkūrimas būna iššūkis į visų taurių lietuvių žūtbūtinę idėjinę rezistenciją prieš medžiaginę rusų pergalę, kad lietuvių tautą neištiktų senųjų prūsų likimas!

Mums rašo

DĖL ATSTOVAVIMO ACEN

Ryšium su 1979. XII. 20. "Dirvoje" paskelbtu rašiniu apie Vliko seimą, prašau paskelbti šį patikslinimą.

Rašinyje apie Vliko seimą be kita ko rašoma:

— Tarptautinių Lietuvos interesų atstovimą dr. K. Bobelis apibūdino suskirstęs į 8 punktus:

1. Šiais metais Strasburge vėl susirinko Europos Tautų Parlamentas ir jo sekcija "Assembly of Captive Nations" (ACEN). Seniau šioje institucijoje Lietuvos interesai buvo atsto-

Kai tik kur nors konservatyvūs amerikiečiai pakeilia balsą prieš mokyklų knygas, kuriose prasikiša pornografija, pajuokiamas ar niekinamas krikščionybė, tikėjimas apskritai arba amerikinis patriotizmas, iš "liberalinių" apkasų spaudoje ir mokslo įstaigose pasipila ideologinių patrankų šūviai taikomi į "dešiniųjų bandymus cenzūruoti knygas...", į "religinius fanatikus — knygų degintojus...", į "spaudos laisvę varžančius ultra — patriotus..." Vienok galima būtų prirašyti toms (ir jau gerokai prirašyta), apie spaudos, minties, kalbos ir akademines laisves neva tai ginančių "liberalų" pasaulimis vykdomą cenzūrą, nukreiptą prieš konservatyvią spaudą.

Mokslo įstaigose ir bibliotekose matome pasėkas negailestingo ir akiplėšiško konservatyvių — "dešiniųjų" — antikomunistinių knygų bei žurnalų deginimo (be liepsnos ir dūmų...) rezultatus. Visur, kur rasi "liberalų" kontrolę, matysi ir jiems priešingo ar nepriimtino rašto, žodžio bei min-

vaujami buv. VLIKo pirmininko a. a. Vaclovo Sidzikausko. Su juo mirtimi tas atstovavimas yra nutrūkęs. Šiuo metu Valdyba daro pastangas lietuvių atstovavimą šioje institucijoje vėl atgaivinti.

Faktinė padėtis yra šio:

"Assembly of Captive European Nations" (ACEN) nuo 1954 veikia New York. ACEN sudaro Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrinijos piliečių tautiniai komitetai. Lietuvai ACEN atstovavo ir tebeatstovauja Lietuvos Laisvės Komitetas. Kol ACEN turėjo atitinkamų lėšų, ACEN pirmininkas ir ACEN sudarančių tautinių komitetų pirmininkai beveik kasmet stebėtojai dalyvaudavo Europos Tarybos Patariamąjo Seimo (Consultative Assembly) sesijose ir tame seime Neatstovaujamų Valstybių Komisijos posėdžiuose Strasburge. Lietuvai tose išvykose atstovavo tuometinis Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas ir Lietuvos atstovas ACEN generaliniame komite V. Sidzikauskas. Po Sidzikausko mirties Lietuvai ACEN gen. komitete atstovauja Lietuvos Laisvės Komiteto vicepirmininkas-sekretorius dr. Br. Nemickas. Vlikas Lietuvos Laisvės Komiteto dalyvavimą ACEN paremia lėšomis.

V. Vaitiekūnas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas

VILIUS BRAŽENAS

ties persekiojimą ir priešpauzą, lyg ispaniškos inkvizicijos tamsiaisiais laikais, nors ir nepanaudojant senovinių fizinio kankinimo metodų. Konservatyvių knygų ir žurnalų "sudeginami" dar toli nuo viešųjų ir mokyklų bibliotekų lentynų. Prieš porą dešėtų metų tokios knygos mirgavo net dar negimę, galima sakyti nuo literatūrinio aborto. Buvo veik neįmanoma joms rasti didesnę leidyklą. Todėl įsisteigė keletas konservatyvių leidyklų, kurių didžiausios yra ARLINGTON HOUSE, New Rochelle, N. Y. ir John Birch Society leidykla WESTERN ISLANDS, Belmont, Mass.

Dienos šviesą išvydusios dešiniųjų knygos būna "sudeginamos" keliais būdais. Jos neminimos, nerecenzuojamos leidiniuose, iš kurių bibliotekos ir knygų mėgėjai sužino apie naujas knygas. Jei kuri "nesudeginama" nutylėjimu, naudojamas jos autorius suniekinimo metodas. Toliau seka valstijose egzistuojančių bibliotekų aprūpinimo ir žurnalų paskirstymo centrai, kurie gali, kaip atrodo, net sabotuoti paskirų bibliotekų konservatyvius užsakymus. Šitokiam įtarimui pagrindo davė asmeninė patirtis, Connecticut valstijoje, bandant iš bibliotekos gauti N. Y. Times "disidentų" Herman H. Dinsmore to laikraščio ekspozė — knygą ALL THE NEWS THAT FITS. Priede vietinės bibliotekos vedėja susidūrė su "ligi šiolei nepatirtomis klūtimis" užprenumeruojant švelniai konservatyvių žurnalą NATIONAL REVIEW. Tik vėliau, visai atsitiktinai, su kitu lietuviu bekalbant apie jo buvusius kaimynus, teko patirti, kad jo labai aiškos filosofijos kaimynė buvo viena iš atsakingų už knygų bibliotekoms užpirkimą.

Ten pat, Connecticut, man negalint nusipirkti didžiosiose krautuvėse nieko dešinėn nuo, sakyčiau, maždaug centrinės pažiūros, US NEWS AND WORLD REPORT ir THE READERS DIGEST, klientui padėti bandęs krautuvės vedėjas parodė žurnalais aprūpinančios kompanijos siūlomų pasirinkimui leidinių sąrašą. Jame nebuvo nė vieno konservatyvaus žurnalo.

Fort Myers, Floridoje, prieš keletą metų vos tik išėjusi "liberalinių" žinybos šulų brolių Calb knyga apie jų nuomone, genialų, Henry Kissinger bematant atsidūrė vietinės bibliotekos knygyne. Tačiau maždaug tuo pat metu iš spaudos išėjusią JAV užsienio

politikai ir vienašališkam nusiginklavimui kritišką knygą — Phyllis Schlafly ir (atsargos admirolo) Chester Ward knygą KISSIN-GER ON THE COUCH teko išreikalausiti. Įdomu, kad bibliotekos vedėjos (bet ne mano!) didžiam nustebimui net per 8 mėnesius knyga nebuvo gauta per normalius užpirkimo kanalus. Nemažiau padėtin atsidūrusi bibliotekos vedėja buvo priversta knygą pirkti vietiniame knygyne. Pažymėtina, kad tos knygos medžioklės metu dalyvavau "Bibliotekos Draugų" susirinkime, kuriame dalyvavo atstovai iš 11-kos apylinkės bibliotekų. Nė vienos nebuvo girdėjęs apie šią kapitalinės dokumentacijos ir nepaprastai svarbią (JAV saugumo atžvilgiu) knygą!..

Kitas "koštuvas" ar knygų deginimo "laužas" yra "liberalai" tarnautojai bibliotekose. N. Y. Times ir State Departamento dėka Kubos sostan atsėdus Fidel Castro, vietiniai konservatoriai turėjo suorganizuoti apie 30 asmenų spaudimą Stanford, Connecticut, bibliotekai, kad ši priimtų į savo lentynas Fidelį demaskuojančią ir jo valdžion atėjimo aplinkybes atiden-giančią knygą RED STAR OVER CUBA.

Toje pat bibliotekoje netrukus "žuvo" ir padovano-ta K. Pelėkio knyga GENOCIDE (Triguba Lietuvos Tragedija), kaip ir gausi "reference" — informacinė medžiaga apie Pavergtąsias Tautas, nors tokio pat formato medžiaga apie vadina-mąsias Jungtines Tautas galėjai vežimu vežti.

Dar apie J. T. O. Čia, Floridoje, praėjusiais mokslo metais kaimyninėje gimnazijoje patikrinus biblioteka jos lentynose rasta 17 knygų garbinančių Jungtines Tautas, bet nė vienos kritiškos. Penkios jų parašytos J. T. O. valdininkų. Vietinis John Birch Society skyrius, bandydamas išlyginti moksleivių skaitinius, pasiūlė gerai dokumentuotą G. Edward Griffin knygą THE FEARFUL MASTER. Po kiek laiko sumišęs mokyklos vedėjas pranešė, kad knygą pametusi socialinių studijų skyriaus vedėja, kuriai buvo pavesta ją peržiūrėti... Šiais mokslo metais, su vietinės konservatyvios biznierių organizacijos įtakingų narių pagalba, knygai pritarimas pagaliau gautas mokyklų sistemos aukščiausioje vadovybėje. Belieka stebėti, kiek mokytojų bandys nuslėpti nuo mokinių šios knygos egzistavimą mokyklose.

Gal pats reikšmingiausias cenzūros atvejis yra pasi-

(Nukelta į 4 psl.)

Detentės užkulisiai (7)

Kissingerio politika

Atpasakoje keletą epizodų iš milžiniškos apimties (1,521 psl.) H. Kissingerio I-jo tomo atsiminimų, susiduriame su klausimu, ko gi Kissingeris (ir Nixonas) siekė? Maskvos viršūnių konferencija buvo iššaukta reikalo kaip nors užbaigti Vietnamo karą, kuris išsivystė į tokį reiškinį, kad Hanojus galėjo ramiai stebėti, kaip "Amerika derasi ne su priešu, bet pati su savimi" (301 psl.). Savaimė aišku, kad Maskva neturėjo nė mažiausio intereso padėti amerikiečiams iš ten garbingai išsikrapštyti. Kas pagaliau privertė sovietus tą klausimą iš viso svarstyti, tai užmegstas dialogas su kiniečiais. Geopolitiškai žiūrint situacija pradėjo keistis. Prie to prisidėjo ir sovietų ūkinės problemos, kurių sprendimui buvo reikalinga talka iš Vakarų. Tų visų atskirų dalių sudėjimas į vieną privertė sovietus patiems norėti viršūnių konferencijos ir padaryti kai kurių nuolaidų. Pats Kissingeris rašo:

"... Viršūnių (konferencija) buvo Amerikos politikos pasisėkimas. Faktas, kad mes mušėme Hanojų, bet vis dėlto galėjome susitarti su Maskva ... pažadino geresnės ateities viltį ir tuo pačiu įgalino nukelti Vietnamą reikiama perspektyvon. Pagrindinis laimėjimas buvo proga nusipiešti planą vaizdo, kuriuo būtų pagris ta koegzistencija tarp demokratijų ir sovietinės sistemos. SALT išreiškė mūsų ištikinimą, kad laukinės ginklavimosi lenktynės nebuvo nei vieno krašto interesuose ir negarantuoją jo saugumo. 'Pagrindiniai principai' sutarti su Brežnevą bent žodiškai pabrėžė reikalą atsakingo elgesio. Tie du elementai simbolizavo mūsų ištikinimą, kad įtempimo atoslūgis negali būti paremtas vien tik ginklų kontrole, bet kad galutinis ir lemiamas koegzistencijos bandymas bus nuosaikūs tarptautinis elgesys. Kiek galima numatyti ateitį, Amerikos tikslas bus pastatyti ir išlaikyti du stulpus, kurių statybą pradėjome Maskvoje: valia pasipriešinti sovietų ekspansionizmui ir kartu būti pasirėngusiam bendrauti geresnei atečiai. Pasaulio taikai būtų geriau, jei mes nenukryptume nei į vieną pusę.

Nelaimei, Nixono politinės bazės namuose susilpnėjimas neleido pilnai įgyvendinti mūsų vizijos ir strategijos. Santykiai su Sovietų Sąjunga kėlė vis daugiau ginčų. Jūs kritikuojate liberalai ir konservatyvai. Liberalai, kurie tris metus puolė Nixoną už karingumą, dabar rado galimybę jį kritikuoti, jei ne už pačią detentę, tai už jos perreklamavimą JAV. Konservatai bijojo, kad amerikiečiai, istoriškai svyravę tarp sovietų tikslų supratimo - ar jie geri, ar blogi - per daug pasiduos entuziazmui, o tai su mažins jų valią priešintis. Jie abejojo, ar Amerika galėtų turėti noro pasipriešinti ir kooperuoti tuo pačiu laiku.

Iš dalies jie buvo teisūs, istorija kalba jų naudai. Nė vienas koegzistencijos periodas

neapsirodė patvarus. Kiekvieną jų Kremlius išnaudojo kaip tramplyną naujiems pasistūmėjimams. Bet kartu sunku sutikti, kad amerikiečiai liktų budrūs tik karingai nusistatę ir paliktų taikos noro išreiškimo monopolį savo priešams, kas ilgainiui JAV vyriausybę nustumtų į izoliaciją. Mes buvome pasiryžę pasipriešinti sovietų agresyvumui, kartu tačiau manėme, kad turėsime geresnius šansus pasisėkimui, jei pareikšime ir viltį. Neaišku, ar istorinis patyrimas ir mūsų praeities kartėlis leis mums iš viso toliau eiti tuo siauru takeliu tarp perdidelio taikingumo ir tokio pat karingumo, bet jis lieka kiekvienos administracijos pagrindinis tikslas."

Bet ar demokratija gali vesti nuoseklią politiką iš viso? Recenzuodamas Kissingerio knygą londoniškis The Economist rašo:

"Labai didelė proporcija tos milžiniškos knygos yra skirta kovai už prezidento politiką pačios vyriausybės viduje. Tai labai ryški iliustracija kaip sunku demokratijoje vesti politiką, siekiančią sulaikyti ne demokratiją ... Ir tas pats kartosis ateityje. Lygiai kaip varžybos dėl didesnės įtakos Amerikos viešajai nuomonei. Kas nebando jos manipuliuoti: izraelitai, palestiniečiai, arabai, vietnamiečiai ir patys rusai. O tai ir yra, kur Amerikos politika gali būti nustatyta: milijonų žmonių galvose."

Uždavinys tikrai sunkus, jei nesakyti - neįmanomas.

Sovietijos sumetimai...

(Atkelta iš 1 psl.)

metonai nenori važiuoti į pramonės centrus. Priversti juos nėra kaip, todėl reikia į jų gyvenamas vietas kelti pramonės įmones. Europiečiai darbininkai yra daug daugiau išmokslingi ir jų darbas už tat yra našesnis, todėl vis didesnis aziatų įtraukimas į darbo pajėgas veda prie našumo sumažėjimo. Sovietijos GNP (gross national product) dėl to taip pat yra priverstas mažėti, kaip ir išgyvenimo vidurkis. Sibire dirbą japonai tai jau seniai pastebėjo. Sovietų pramonės lygis dabar maž-

daug atitinka prieškariniam (1939 m.) Vakarų lygiui. Jai skubiai reikia pergyventi tokią pat revoliuciją, kurią Vakarų pramonė pergyveno pokario metais.

Nors Sovietija yra sutelkusi 3,5 žmonių naujų kelių ieškojimui t. y. daugiau negu kapitalistiniuose kraštuose, JAV ir Vakarų Vokietijoje 50% naujų išradimų pritaikomi praktikoje vienu metu bėgyje, tuo tarpu Sovietijoje tam reikia mažiausia trejų! Tai dėl to, kad išradėjai nėra suinteresuoti savo išradimų pritaikymu. Sovietijoje mašinos išmetamos tik tada, kada jos visai nusidėvi, bet

ne dėl to, kad jos jau pasidaro nebenašios. Mašinų pakeitimui Sovietija skiria kaip 30% savo viso investavimo, tuo tarpu JAV pramonėje tam reikalui skiria 60%. Dėl to Sovietai daugiau negu anksčiau reikia Vakarų talkos. Jei ne geru ju, tai blogu.

Trečia, sovietai turi tik vieną pirmenybę, jie pralenkė likusį pasaulį apsiginklavimu, kai tuo tarpu Amerika po Vietnamo paskendo pacifizme, o Europa miegojo social-demokratijoje — teigia londoniškis THE ECONOMIST.

Tas pats britų, kuriems pasaulis nepasibaigia su savo krašto sienomis kaip amerikiečiams, samprotuoja, kad koks nors sovietinės tarptautinės padėties analistas galėtų taip patarti sekančiai Kremliaus valdovų kartai:

"Kadangi kapitalistai nuo 1973 metų, taip neįtikėtinau nemokėjo išnaudoti savo kainų mechanizmo energijos pakaitalų sukurimui, kapitalistinės valstybės iki 1986 metų du trečdalius savo suvartojamos naftos turės gauti iš Persijos įlankos ... Užtat mes vienu ar kitu būdu turime gauti galimybes kontroliuoti tą naftos srovę ir pasakyti sekančiam silpnam ar emociniam Amerikos prezidentui: mes galime jus atkirsti nuo naftos, jei jūs per daug kalbėsitės apie "žmonių teises" ar priešinsitės mūsų užsienio politikos tikslams".

Ar neatrodo, kad Kremlius, dar nepasikeitus valdžiai, jau pradėjo eiti tuo keliu?

Apie cenzūrą...

(Atkelta iš 3 psl.)

reiškęs pačiose intelektualinio "liberalizmo" viršūnėse. JAV politiką manipuliuojančio elito privačios, apyslaptės, organizacijos CFR (Council On Foreign Relations) narys, išgarbintas ir "liberalų" pripažintas istorikas, prof. Carroll Quigley 1966 m. parašė 1,300 psl. knygą, TRAGEDY AND HOPE. (žiūr. knygą SĄMOKSLAS PRIEŠ ŽMONIJĄ, V. Bražėno). Joje autorius pirmą kartą viešumon iškėlė, gan detalai, CFR įtaką įvairiose JAV gyvenimo srityse, ypač JAV užsienio politikos ir ekonomijos planavime. Tai jis padaręs, kad CFR žmonės gautų jų užtarnautą, jo nuomone, pripažinimą.

John Birch Society šioje knygoje pagaliau rado dokumentuotų įrodymų tarptautinio elito konspiracijai švieson išvilkkti. Eilė kitų konservatorių ir, pastaruoju metu, net "liberalų" atkreipė dėmesį į politinius užkulisius. Tačiau neseniai iškilo aikštėn, kad knygos, kurios nebebuvo įmanoma už normalią kainą pirkti ar berasti bibliotekose, antrosios laidos (nežiūrint pažadų), nebesulaukęs autorius Carroll Quigley, pagaliau po šešių metų per advokatą

patyrė, kad leidykla sunaikino spaudos plokštes... "Kadangi matomai knyga pasako kai ką, ko kai kurie įtakingi žmonės nenori, kad būtų žinoma", — rašė autorius Quigley.

Tad matome, kiek toli ir kaip aukštai cenzūra siekia. Todėl mūsų inteligentų ekskursija į bibliotekas, ieškant prieš komunistinės, konservatyvios medžiagos ar šiaip jau idėjų ir informacijos balanso gali būti nuotykingas žygis. Tepabando, pavyzdžiui, atrasti konservatyvius žurnalus, kaip AMERICAN OPINION, THE REVIEW OF THE NEWS, HUMAN EVENTS...

Nenuostabu, kad visapusiškai su visuomeniniais ir politiniais klausimais susipažinti norį moksleiviai, studentai ir net profesoriai yra priversti medžiagos ir informacijos ieškoti AMERICAN OPINION BOOKSTORE — konservatyviose knygų krautuvėse, kurių yra didesnės vietovėse, apie 400 visoje Amerikoje. Adresai randami telefonų knygose. Centriniai knygynai yra du: 395 Concord Ave., Belmont, Mass. 02178 ir 2627 Mission St., San Marino, Cal. 91108.

Šių knygynų pagalba ir lietuviai gali apeiti "liberalų" cenzūros ir knygų deginimo inkviziciją.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorį įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

NAUJOS KNYGOS

• **Dr. Antanas Kučas. ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULAITIS – MATULVĖČIUS.** Gyvosios krikščionybės apaštalas. Įvadą parašė kard. Antonio Samore. Išleido 1979 m. Tėvai Marijonai šv. Kazimiero provincijos Chicagoj. Spaudė Draugas, 592 psl. kietais viršeliais.

"Ši biografija neturi tikslu pavaizduoti Arkivyskupą vien tik kaip šventąjį. Ji nori jį parodyti kaip gyvą žmogų tikrovėje, tose aplinkybėse, kuriose jis gyveno ir dirbo tarp įvairių žmonių, kliūčių bei kryžių. Iš to matomos ir jo dvasinės vertybės", rašo įvade autorius dr. A. Kučas.

• **LIETUVOS ISTORIJA VAIZDAI.** Surinko Vladas Vijeikis. Išleido Tėviškėlė, 4346 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609. 548 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 15 dol. Autorius per eilę metų rinko Lietuvos istorijos iliustracinę medžiagą ir leidamas šią knygą norėjo parodyti kitiems. Tekstams parašyti naudojosi L. Enciklopedija, dr. V. Sruogienės ir A. Šapokos Lietuvos istorijos knygomis.

• **Vladas Juodeika. DIDŽIOJI ILIUZIJĄ.** Marksizmas terorijoje ir tikrovėje. II tomas. Išleido autoriaus našlė Gražina Juodeikienė, 3350 Rowena Ave., Los Angeles, Ca. 900 27. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Įvadą parašė Jurgis Gliuda. Šis antras tomas skirtas pavaizduoti marksizmo įsikūnijimą tikrovėje.

• **THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA.** (A Report for 1978), veikalo redaktoriai — dr. Tomas Remeikis ir Bronius Nainys. Leidėjas — JAV Liet. Bendruomenės krašto valdyba. Šis, aštuntasis ra-

seniausioji dabartinė Lietuvos karta, jau besitraukianti iš gyvenimo, yra pergyvenusi labai permainingą praeitį. Tos kartos lietuviai gimė - kai kurie net ir subrendo - carinės Rusijos laikais, pergyveno pirmą Pasaulinį karą, niūrią vokiečių okupaciją, Lietuvos kūrimąsi su nepriklausomybės kovomis, dvidešimties metų nepriklausomybės laikmetį, jo žlugimą ir vėl okupacijas vieną po kitos, kurių trečioji net ir šiandien trunka. Ne vienas jų apmąstinėja prie 'gyvasties slenkščio' savo nueitą gyvenimą kelią ir kai kas, sugebąs dar plunksną vedžioti, imasi jį aprašinėti, tariant, rašo savo atsiminimus. Tos kartos atsiminimų autoriaus pagrindinis aprašomasis laikmetis dažniausiai nepriklausoma Lietuva: kas buvo prieš tai - tai įžanga, kas po to - epilogas.

Kai atsiminimai seniausios kartos sukasi daugiausia apie nepriklausomą Lietuvą, tai būtų pageidautina jų kiek galima daugiau turėti. Juk šios kartos autorių atsiminimai bus ateities istorikams tiesioginiai šaltiniai, pagal kuriuos jie vaizduos jos gyvenimą. Pageidautina, kad jų būsimas istorikas kuo daugiausia turėtų ir iš visokeriopų visuomeninio gyvenimo sričių. Ne vien tik iš politikos, kuriai gera dalis atsiminimų skiriama.

Kai atsiminimai laikytini nepriklausomos Lietuvos šal-

tiniais -- tai patikimiausi istorikui bus tie, kurie parašyti autorių, turėjusių vadovaujančias valstybines pozicijas: prezidentų, ministrų, diplomatų, kariuomenės vadų, vadovaujančių mokslininkų, menininkų, švietėjų, pramonininkų, prekybininkų, bankininkų ir kitų, iš arti pažinojusių valstybinį gyvenimą.

Gaila, kad nepaliko atsiminimų prezidentas Antanas Smetona, išbuvęs prezidentu 15 su puse metų iš dvidešimties su viršum nepriklausomųjų. Tiesa, A. Merkelis smulkmeniškai pavaizdavo jo gyvenimą su daugybe šaltinių, kuriuos jis ištiesai citavo. Turime ir jo išleistas kalbas prezidentavimo metu, kurios be abejo yra vetingi istorijos šaltiniai. Bet nei monografija, nei kalbos nėra tas, ką prezidentas būtų atsiminimuose parašęs.

Deja, nebuvo žinomi iki šiol atsiminimai asmenų, dėjusių mūsų valstybei ekonominius pagrindus: žemės ūkio darbuotojų, pramonės ir prekybos organizacijų kūrėjų, pramonininkų, prekybininkų, bankininkų. Bet štai šių metų gale pasirodė Jono Karvelio parašyti ir išleisti atsiminimai su antrašte "Prekybininko keliu". Jų formalus turinys toks pats, kaip ir visų atsiminimų -- autorius atpasakojimas savo gyvenimo ir veiklos nuo seniausių jam atmenamų laikų iki jo išgyventų. Juose, kaip ir kituose atsiminimuose, vaizduojamas Lietuvos gyvenimas kaip jis jį patyrė. Jau tuo atžvilgiu Karvelio atsiminimai yra įnašas į Lietuvos istoriją, ypačiai į jos nepriklausomybės laikus. Bet atsiminimai "Prekybininko keliu" turi tik jiems būdingą išskirtinę žymę, kadangi jie yra prekybininko, tariant, ekonomisto - imant tą žodį plačia prasme - atsiminimai. Jie yra vieninteliai mūsų rašinyje ir vargu kas iš mūsų senstančios kartos panašius parašys. (Prie Jono Karvelio atsiminimų rūšies galima priskirti nepriklausomos Lietuvos iškiliausio veterinariaus dr. Stasio Jankausko atsiminimus "Veterinarinė medicina nepriklausomoje Lietuvoje", Chicago, 1973.)

Visuose originaliniuose raštuose, ypačiai atsiminimuose, ryškėja jų autorių asmenybės, nes raštai yra jų kūryba. O kiekvienam kūriniui kūrėjas uždeda savo asmenybės žymę. Specifiniai Karvelio atsiminimai turi itin ryškia autorių kaip prekybininko-ekonomisto žymę. Jie tipiškai jam. Tad prieš kalbant apie atsiminimų turinį iš esmės tinka mesti žvilgsnį į autorių kaip prekybininko-ekonomisto tipą. Tam reikalui pasinaudosi garsaus vokiečių profesoriaus Eduardo Sprangerio (1882-1962) veikalu "Lebensformen" Angliškame vertime jis pavadintas "Types of men".

Psichologas Sprangeris analizuoja žmogų kaip dvasinę būtybę jo santykiuose su kultūra ir visuomene. Kiekvienas žmogus esmingai jauges į savo lai-

ko kultūra ir visuomene, ir neatskiriamas nuo jos visumos. Jo paties asmenybė susidaro vi suomeninės-kultūrinės aplinkos įtakoje. Bet žmogus jauga į visuomenę ir tampa jos kultūros dalininku susijęs glaudžiai su jos kokia vertybe. Jo vertybė jam yra aukščiausia ir ji įprasmina jo gyvenimą. Kitos vertybės subordinuotos jai. Aukščiausioji vertybė žmogui yra jo pašaukimas ir jis tarnauja jai gyvendamas.

Labai sudėtingame visuomenės gyvenime vertybių yra begalybė. Sprangeris išskiria iš jų šešias pagrindines ir pagal jas skirsto žmones į šešis tipus-modelius. Angliškame vertime tipams pavadinti pavartotas žodis 'attitude'. Štai Sprangerio pateikti psichologiniai žmonių tipai: teoretiniai, ekonominiai, estetiniai, socialiniai, politiniai ir religiniai.

Ekonominio tipo žmogus yra praktiškas, nes jis teieško kas yra naudinga, pelninga ir vengia, kas yra kenksminga. Jis težiūri, kaip išgyti materialinių vertybių ir i tai nukreiptas jo protas. Iki tam tikro laipsnio ekonominis žmogus turi būti ir teoretikas, t.y. ir teroretinio tipo -- sugebąs suvokti kas yra naudinga ir ne naudinga. Jis turi suprasti gyvenamojo laiko žmonių psichologiją, jų gyvenimiškų reikalavimų ir tenkinti juos ištvermingai, ryžtingai, tvarkingai ir taupiai. Jis turi sugebėti greitai taikytis prie staigių gyvenimiškų pakeitimų. Jis turi būti išradingas, kad kiekvienam atvejui čia pat panaudotų naudingas priemones. Idealiu ekonomines prigimties žmogų Sprangeris net linkęs lyginti su estetiku, t.y. su žmogumi sugebančiu intuityviai išvesti į dalykų esmę. Tačiau yra ir skirtumas tarp ekonomisto ir estetiko. Ekonomistas yra perdem realistas, tuo tarpu estetikas dažnai su savo intuicija pasilieka svajonių pasaulyje.

Ekonominio žmogaus idealas - kas yra naudinga ar pelninga, ir jam jis dirba su dideliu pasiaukojimu ir veržlumu. Jo siekimui ekonominių vertybių nėra ribų, nes pats siekimas yra jam gyvenimo tikslas. Ekonominio tipo žmogus gyvena pagal savo pašaukimą, kai jis telkia materialines gėrybes pinigų ar kitokių dalykų pavidalu. 'Aukštesniame laipsnyje naudingumo siekimas (tendencija) dažnai tampa tokia aistra, kad ji privalo turėti neribotą užmoį, t.y. idėja naudos ir produktyvumo, kuri pa sidaro demoniškas igeidis.' (Spranger, Types of men, 1928, p. 141). Šio polinkio asmenys, jei tik valstybių įstatymai leidžia, pakyla ekonominiu atžvilgiu į aukščiausią visuomeninę pakopą ir šiame mūsų gyvenamame krašte yra žinomi milijonieriai (dabar net bilijonieriai) vardu. Kalbamų atsiminimų autorių Karvelis irgi gali būti įrikiuotas į jų greitas, kai jis prisipažįsta, kad jo turtas bolševikų nacionaliza-

cijos metu 'jau kaupė milijoną' (p.11).

Tačiau Sprangeris pripažįsta, kad ir didieji kapitalistai dažnai vadovaujasi ne vien ekonominiais motyvais, bet socialiniais, politiniais ir kitokiais. Juk šiame krašte dažniausiai iš milijonierių kyla visokie fondai, skirti mokslo įstaigoms (universitetams, kolegijoms), mokslo draugijoms, jaunimo mokslui eiti stipendijoms liginėms, prieglaudoms, bažnyčioms ir panašiai. Prie tokių geradarių milijonierių priklauso ir Karvelis, kaip rodo jo atsiminimų gale duotas sąrašas išleistų knygų, gaidų ir plokštelių. Be to, buvo suorganizuotos ir Karvelio Namų stipendijos.

Apmetant trumpu žvilgsniu Karvelio atsiminimus pirmiausia tinka sekti, kaip juose reikėsi Sprangerio apibūdintas ekonominio modelio autorius. Pirmiausia jis išeina aikštėn vaizduojant 1915 vokiečių okupacijos metus. Nors autorius ir nesiėmė pasakoti apie tuomet prasidėjusį niūrų, sunkų gyvenimą Lietuvoje, tačiau iš jo pabrėžtos buities jam artimoje aplinkoje jis ryškėja. Aplinka ir pažadino jau nuolyje, einančiame vos keturioliktuosius metus, slypintį ekonominį polinkį. Tuo prisipažįsta ir pats autorius rašydamas: 'Jei šiandien kas paklaustų, kas mane paskatino susido meti prekybą, atsakyčiau, kad vokiečių okupacija Lietuvoje. Pirmo Pasaulinio karo metu. Mano dėmesį patraukė kalbos, kad ten, prie Kauno Daugpilio plento, kur vokiečiai traukė kariuomenę, galima už sviestą, lašinius ir kiaušinius išmainyti žibalo, cukraus, vinių ir daug kitokių gėrybių' (47 p.). Girdėti tai daug kas girdėjo ir visiems tada trūko negaunamų gyvenimiškų gėrybių, kaip cukraus, druskos ir ypač jaučiama žibalo apsišviesti ilgais žiemų vakarais (mat, prie balanų ne noromis eita). Tačiau iš tos apylinkės gal būt atsirado jis vienas keturiolikmetis, drįsęs eiti iš namų su lašinių brizų net apie 5 klm. ir stabdyti pravažiuojančius kareivius su trimis išmoktais žodžiais -- Handel, Speck, Benzy. Štai šioje pradinėje prekyboje ir išėjo aikštėn autoriaus prigimtyje slypėjęs, jeigu taip galima pavadinti, ekonominis-prekybinis genijus, kuris jį lydėjo visą gyvenimą ir dabar nėra apleidęs jo.

Visiems žinomas ir patirtas dalykas, kad kiekvienas žmogus yra veikiamas jį supančios aplinkos ir iš savo pusės jis veikia aplinką, įnešdamas į ją savo dalelę. Po pradinio bandymo Karveliui radosi proga panaudoti ekonominį-prekybinį talentą platesniu mastu, užmezgus ryšius su Vilniaus prekybininkais. Vėl susidariusi aplinka vedė Karvelį į šią prekybos sritį.

1916-17 m. Vilnius tiesiog badmiriavo. Vadaujantieji vilniečiai pasklido po plačias (Nukelta į 6 psl.)

Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ŠVYTURIO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos metinis informacinis susirinkimas įvyko 1979 m. gruodžio 30 d. šv. Antano parapijos kavinėje. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Alfa Šukys. Buvo įnešta kuopos vėliava ir atsisojimu pagerbti mirę kuopos nariai. Susirinkimui pravedti, pakviesti Antanas Sukauskas pirmininku ir Antanas Vaitėnas sekretoriumi.

Kuopos veiklos pranešimus padarė: pirmininkas Alfa Šukys, vicepirmininkas Bronius Valiukėnas, finansų sekretorius ir išdėstė Vincas Rinkevičius, Parengimų vadovas Petras Bukšys, Pilėnų stovyklos administratorius Stepas Lungys, ūkio vadovas Juozas Kinčius, kuopos moterų sekcijos vadovė Angelė Šukienė. Revizijos komisijos — Albertas Misiūnas ir kuopos garbės teismo — Kazys Daugvydas. Pranešimai išdiskutuoti ir priimti.

Sergant kuopos sekretoriui Juozui Bražiūnui ir negalint eiti pareigų, pavaduoti išrinktas Antanas Vaitėnas, o Romui Macioniui persikėlus į kitą kuopą, kuopos garbės teismo nariu išrinktas Mykolas Abarius.

Kuopos garbės šauliais pakelti: Alfa Šukys, Angelė Šukienė, Vincas Rinkevičius ir Juozas Bražiūnas. Susirinkimas buvo gyvas ir veiklus.

NAUJA JAUNIMO CHORO TĖVŲ KOMITETO VALDYBA

Nuo 1979 metų gruodžio 16 d. jaunimo choro tėvų komitetą sudaro: Stasė Smalinskienė — pirmininkė, Joana Kurienė — vicepirmininkė, Liolė Kizlauskienė — sekretorė, Vytautas Petrusėvičius — išdėstė, Valentina Černiauskienė ir Kazimieras Gogelis — nariai.

Jaunimo choro repeticijos numatomos kiekvieną sekmadienį nuo 12 iki 2 val.

Prekybininko atsiminimai...

(Atkelta iš 5 psl.)

rytų Aukštaitijos apylinkes iš kodami ūkiškų maisto gėrybių "Vilenski", kaip jie tada buvo vadinami, maišais nešini slam pinėjo ir po Ukmergės kaimus medžiojami valgomų dalykų. Atsirado jų tarpe ir spekuliantų prekybininkų, pasinešusių labai pelningam bizniui. Leiskime vėl pačiam Karveliui pasakoti, kaip jis prie jų pritaipo.

(Bus daugiau)

po pietų Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Choras atliks meninę dalį ir Vasario 16 minėjime 1980 m. vasario 10 d. Kultūros centre.

MIRĖ JONAS BRAZAUSKAS

Š. m. sausio 2 d. vežamas pas daktarą automobilyje mirė Jonas Brazauskas sulaukęs 89 metus. Buvo gimęs 1890 m. rugsėjo 2 d.

Jonas Brazauskas būdamas dar jaunuoliu, kąd ne-reiktų tarnauti caro kariuomenėje, apleido Lietuvą ir atvyko į Ameriką. Buvo dosnus — rėmė lietuviškas organizacijas ir tuo rėmimu buvo išgarsėjęs.

Sausio 4 d. į J. D. Martenson laidotuvių namus su juo atsisveikinti susirinko gražus būrys detroitiečių. Šv. Petro parapijos klebonas kun. Kazimieras Butkus sukalbėjo rožinį. Atsisveikinimą pravedė ir užuojautą, savo ir St. Butkaus kuopos vardu, pareiškė Vincas Tamošiūnas. Po jo sekė kitų organizacijų atstovų atsisveikinimas: Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio vardu Kazimieras Sragauskas, Radijo valandėlės "Lietuvių Balsas" redaktorius Stasys Garliauskas, Dainavos stovyklos ir Dievo Apvaizdos parapijos komiteto vardu Jadvyga Damušienė, Balfo 76 skyriaus vardu Antanas Vaitėnas, Wayne State Universiteto lietuvių kambario vardu inž. Jurgis Mikaila ir raštu, kurį perskaitė V. Tamošiūnas, radijo valandėlės redaktorius Albertas Misiūnas. Gale karsto stovėjo Lietuvos ir St. Butkaus šaulių kuopos

vėliavos. Sugiedota Marija, Marija...

Sausio 5 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje kun. Kazimieras Butkus, kun. Viktoras Kriščiūnevičius ir kun. Domininkas Lengvinas už Jono Brazausko vėle atnašavo mišias. Po pamaldų buvo nulydėtas į švento Kryžiaus kapines amžinam poilsiui. Jo laidotuvių rūpinosi jo globėjas Julius Vasiliauskas.

SLA 352 KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

SLA 352 kuopos metinis ir pirmas šiais metais susirinkimas įvyko sausio 6 d. Lietuvių Namuose. Tai ar nebus vienintelė lietuvių organizacija, kuri susirinkimus daro Lietuvių Namuose. Kitos gi organizacijos ir asmenys, kurie tuos namus pirkė ir dėl jų sielėjosi, pagubę jų ir susirinkimų ten nedaro. Negerovių ir automobilių sužalojimų atsiranda visur, ne tik čia. Susirinkimą atidarė pirm. Antanas Norus. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė Petras Januška. Pranešimus padarė: finansų sekr. Elzbieta Jodinskienė, išd. Petras Bliūdžius ir išd. globėjas Bronius Burba. Šiame susirinkime buvo įvesdinta ir nauja 1980 metams išrinkta kuopos valdyba, su mažais pakeitimais. Vicepirmininko Petro Januškos vietą užėmė Nijolė Šnapštienė ir sekretorei Birutei Januškienei nesutikus toliau kandidatuoti, jos vietą užėmė Petras Januška. Nors susirinkimas dalyvių skaičiumi nebuvo per daug gausus, bet darbingas ir visus klausimus sprendė apgalvotai ir darniai. Susirinkimas apsvartė ir nutarė rugsėjo 28 d. Pilėnų stovyklavietėje

Šiai eglutei lietuviško stiliaus šiaudinukus pagamino: dr. Marija Halečekienė, Stefa Vaičiūnienė ir S. J. Pajaus, M. D. Šeima — Aušra, Lissa ir Andriukas.

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE 312 925-6897
U.S.A.

LIEUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1979 m. lapkričio mėn. įnašai

Santrumpa: atm. įn. — atnaujinimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

2	\$10.00	Makūnas, Jonas \$110.00, Nagevičius, Leonidas L. ir A. \$150.00.
1	\$30.00	Stončius, Pranas (miręs) ir Filomena \$675.00.
8	\$25.00	Banevičius, Voldemaras \$175.00, Bilukis, Stasys \$225.00, Puzinas, Povilas, Dail., atm. įn. \$225.00, Šlapelis, Povilas, inž. ir Stasė \$1,025.00, Tamašauskas, Juozas ir Petronėlė \$250.00, Vaičiūgis, Arvydas J., atm. įn. \$500.00, Valaitis, Antanas \$125.00, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė \$242.00.
3	\$50.00	Franciscan Fathers \$1,050.00, Matulis, Antanas \$350.00, Pocius, Antanas ir Birutė \$175.00.
1	\$75.00	Ostrauskas, Marijonas ir Valerija \$200.00.
14	\$100.00	Cernius, Rimas \$500.00, Bilukis, Teresė (vyras miręs) \$300.00, Gelažius, Stefanija, atm. įn. \$200.00, Karaitis, Algirdas, inž. ir Viktorija \$700.00, Kidolis, Pranas \$100.00, Leonaitienė, Kazimiera \$200.00, Leugood, Edward \$3,324.26, Mickus, Pranas ir Bronė \$200.00, Mikeliūnas, Jonas \$350.00 (žr. — žinoti), Mikeliūnaitė - Grybauskienė, Barbora, Sibirė mirusi, atm. įn. \$450.00 (žr. — žinoti), Radvila, Kazimieras, Savanoris Kūrtas, atm. įn. \$100.00, Urbaitis, Vincas ir Teresė \$200.00, Vaičiūgis, Juozas \$100.00, Varnelis, Apolinaras ir Jadvyga \$300.00.
1	\$120.00	Lietuvos Agron. Sibiro Tremt. Pagerbti Stipendijų Fondas \$5,520 (žr. — žinoti).
1	\$407.37	Sopetys, Povilas, Dr. (miręs) ir Vanda \$1,407.37.
1	\$500.00	Mikeliūnienė, Karolina, Sibirė mirusi motina, atm. įn. \$1,500.00 (žr. — žinoti).
1	\$800.00	X \$1,000.00.
1	\$800.00	Kaladė, Petras, Dr. \$1,000.00.
3	\$1,000.00	Baltakis, Pranas \$2,100.00, Bauda, Jurgis ir Sofija (mirusi) \$1,285.00, Yankus, Antanas ir Agota \$1,000.00.
1	\$2,000.00	Vygantas, Mindaugas, M. D. ir Austė, P.D. \$9,000.00.
		Iš viso 38 nariai. \$9,232.37

Žinoti: 1. Jonas Mikeliūnas anksčiau buvo įnešęs taip pat už LF narius 3783 Mikeliūnaitė - Steponavičienė, V. ir 3794 Mikeliūnaitė - Grybauskienė, A. abiem atm. įn. po 350 dol. Tuo būdu iki šiol jis yra paaukojęs (350-450-350-350-1,500) iš viso 3000 dol.
2. Nr. 4027 Lietuvos Agr. Sibiro Tremt. Pag. Stip. F-de buvo \$5,500.00. Mirus Dr. agr. Seštoku, Aleksandrui, jam pagerbti spalio mėn. įnešta \$190.00, lapkričio — \$130.00, tuo būdu iš viso \$320.00. Dabar minimame fonde yra \$5,820.00.
Nr. 3484 Dr. agr. Seštoko, Aleksandro, įnašas buvo \$100.00. Jam mirus, atm. įnašas buvo padidintas \$900.00. Dabar yra \$1,000.00.

Lietuvių Fondas 1963—1979. XII. 18 turėjo:

1.	Pagrindinio kapitalo bruto	\$1,625,761.87
2.	Pajamų	\$848,636.40
3.	Per Peino Skirstymo Komisiją, remiantis protokolais, lietuviškiems reikalams (švietimui, kultūrai, premijoms, stipendijoms ir mokėjimams veikalams) paskirstę	\$622,563.36

Rašydami testamentus, neužmirškite Lietuvių Fondo, įrašyti į testamentą numatytą sumą: "Lithuanian Foundation, a non-for-profit, tax exempt, Illinois Corporation, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Illinois 60629"

Visi statysime Lietuvių Fondą, kad jis pasiektų 2 milijonus ir kasmet galėtų skirti šeturvybei daugiau kaip 150 tūkstančių dolerių.

surengti išvažiavimą-pikniką ir kartu ten atšvęsti Mykolines. Ateinantis susirinkimas įvyks vasario 3 d. Lietuvių Namuose.

Susirinkimui pasibaigus buvusi kuopos prot. sekretorė Birutė Januškiene išvykdama atostogų dalyvius pavašino kavute ir pyragaičiais.

SPAUDOS SUKAKČIŲ MINĖJIMAS

Gruodis ir sausis mėnesiai yra mūsų tautinio supratimo ir tautinio įsipareigojimo laikotarpis. Kiekviena šeima prenumeruoja lietuvišką spaudą, kuri kovoja dėl Lietuvos laisvės, lietuvių kultūros pavergtoje Tėvynėje. Mūsų spauda yra labai stiprus ginklas, nes ji atskleidžia okupanto daromas skriaudas ir jungia mus bendram tikslui — tautos laisvei.

Turėdami galvoje spaudos vaidmenį tremtyje ir tėvynėje, Detroito Lietuvių Kultūros Klubas ir Stasio Butkaus šaulių kuopa sau-

sio 27 d. rengia spaudos sukakčių minėjimą-akademiją. Šiam minėjimui rengti susilaukėme labai stiprios moralinės paramos iš spaudos redaktorių, kurie sudarė Garbės komitetą: kun. Pranas Garša — Draugo, kun. dr. Pranas Gaida — Tėviškės žiburių, Vytautas Alantas, buv. Lietuvos Aido, dr. Juozas Girnius — Aidų, Vytautas Gedgaudas — Dirvos, kun. Kazimieras Pugetvičius — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų, Nora Kulpavičienė — Moters, kun. dr. Kęstutis Trimakas — Ateities, Loreta Stukienė — Vyties, Antanas Skirius — Lietuvių Die-nų.

Spauda gyvena sunkmetį ir ji reikalinga paramos. Todėl šalia prenumeratos, kiekvienas turime prisidėti auka pagal savo finansinį pajėgumą. Džiugu matyti spaudoje aukotojų sąrašus. Remdami spaudą išlaikysime ją ir nepaleisime šio ginklo iš savo rankų. Malonu pastebėti, jog rengėjai

(Nukelta į 7 psl.)

Komunistai klastoja Lietuvos istoriją...

(Atkelta iš 1 psl.)

nusprendusi okupuoti Lietuvą. Tai įrodo vėliau surastas Raudonosios armijos generalinio štabo žemėlapis, turintis 1939 m. datą. Jame Lietuva jau vadinama "Litovskaja SSR". Po karo rastas slapto protokolas, priedas prie Ribentropo-Molotovo sutarties (1939. IX. 27). Tai irgi patvirtina okupacijos kėslus. (Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos "Suvažiavimo darbai", Roma, 1969, t. VI, p. 400). 1940 m. birželio 15 d. Raudonoji armija įžengė į Lietuvą.

A. Gaigalaitės ir R. Žepkaitės "Lietuvos TSR istorijoje" rašoma, kad vokiečių okupacijos metu 1941 — 1944) Lietuvoje buvo nužudyta 500.000 civilių gyventojų ir 200.000 tarybinių karo belaisvių. Iš viso 700.000 žmonių. Katorgos darbams į Vokietiją buvo išvežta apie 40.000 žmonių. Iki 1942 m. rudens Lietuvoje buvo įkurdinta 16.300 šeimų (p. 112). Šios statistinės žinios neatitinka ML

Detroit

(Atkelta iš 6 psl.)

susilaukė stambesnės aukos iš mielo detroitiečio — Broniaus Burbos. Jis tampa minėjimo programos mecenatu. Kviečiame ir kitus prisidėti savo auka, nes gautas pelnas iš minėjimo bus paskirtas spaudai. Tad jūsų aukos nenuėis kitur, bet tik spaudai.

Minėjimas bus iškilmingas. Šv. Mišios bus atnaušiamos už spaudos veteranus, kankinius, knygnešius ir apskritai už spaudos darbuotojus. Pagrindiniu kalbėtoju bus kun. dr. Pranas Gaida, Tėviškės žiburių redaktorius. Minėjime tars žodį JAV LB Krašto valdybos pirm. inž. Vytautas Kutkus. Taip pat kalbės DLOC valdybos pirm. dr. Algis Barauskas. Invokacijai sukalbėti pakviestas Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Meninėje dalyje išgirsime mielą solistę Danutę Petronienę ir matysime tautinių šokių ansamblį — Audinys, vadovaujamą Rusnės Baltrušaitytės.

Rengėjai maloniai kviečia visus minėjime dalyvauti ir paremti spaudą bei pasigerinti paskaita ir menine programos dalimi.

Tad sausio 27 d. dalyvaukime pamaldose ir minėjime. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Tebūna spaudos šventė iškilminga. Minėjimas vyks Kultūros Centre, 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, Mich.

A. Musteikis

TE žinioms. Enciklopedijoje pasakyta, kad viso Lietuvoje okupantai išžudė ne 700.000, kaip rašo "Lietuvos TSR istorijoje", o 500.000 žmonių, kurių du trečdaliai buvo civiliai gyventojai, daugiausia žydai — dalis jų atgabenta iš kitų okupuotų šalių (t. II, p. 357). Į Vokietiją buvo išvežta ne 40.000, o 30.000 žmonių (t. II, p. 422).

Šiuo metu ne tiek svarbu statistinės žinios, kiek istorijos mokslo karikatūrinimas — sąmoningas faktų iškraipymas ar jų nutylėjimas. Nei "Lietuvos TSR istorija", nei MLTE, nei šiaip jokiame straipsnyje ar leidinyje ne žodeliu neužsiminama apie lietuvių tautos naikinimą pirmosios ir antrosios tarybinės okupacijos metais. Tik Petras Gaučas straipsnyje "Lietuvos TSR gyventojų pasiskirstymas" rašo: "Didžiojo Tėvynės karo metu ir pirmaisiais pokario metais žuvo arba dėl įvairių priežasčių iš Lietuvos išvyko apie vieną milijoną žmonių. Lietuva neteko trečdaliai savo gyventojų". ("Mokslas ir gyvenimas", 1978, Nr. 12, p. 12). Tačiau ir jis konkrečiai nepasako nuo kieno rankos jie žuvo nei dėl kokių priežasčių apėjo Lietuvą.

Tarybiniais metais Pirčiupis (kaimas Varėnos raj.) plačiai išgarsintas. Čia 1944 m. birželio 3 d. hitlerininkai sudegino kaimą ir 119 gyvų žmonių. Šiam tragiškam įvykiui atminti 1960 m. valstybės rūpesčiu buvo pastatytas paminklas. Prie jo dažnai vežamos ekskursijos. Žmonėms pasakojama apie hitlerininkų žiaurumą. Tuo norima jiems sužadinti neapykantos ir keršto jausmus.

Tame pačiame Varėnos rajone yra didelis, miškais apsuptas, Musteikos kaimas. 1944 m. birželio mėn., tik pasitraukus vokiečiams, bolševikų partizanai apsupo jį, surinko visus vyrus, išsivedė į kryžkelę ir sušaudė, nepasigailėdami net 80 metų senelio Simo Tamulevičiaus.

Ceikinių parapijos žmonės su siaubu ir ašaromis akyse pasakoja apie Lietuvos "išvaduotojus" komunistus. Rusijai antrą kartą okupavus Lietuvą, daugybė jos vyrų, nenorėdami priimti Rusijos jungo, pasitraukė į miškus. "Liaudies gynėjai" juos gaudė ir žudė. Ceikinių parapijoje vieną kartą sušaudė didelį būrį jaunų vyrų, o Edvardą Juršėną (Busilų km.), sužadę pasislėpusį namuose, peiliais užbadė. 23 metų Prana Cicėną (Stakliškės km.) išsivedė iš kambario į kiemą, nušovė.

Pokario metais visa Lietuva skendėjo kraujyje ir

ašarose. Šiems įvykiams panašių buvo tūkstančiai. Nuo komunistų rankos žuvusiems paminklų niekas nestato. Apie juos tylima, lyg jų visai nebūtų buvę.

Laisvojo pasaulio istorikai rašo, kad nacių okupacijos metu Lietuva neteko 405.000 žmonių, pirmosios tarybinės okupacijos metu — 102.000, antrosios — 500-600.000 žmonių. Taigi nacių ir abiejų tarybinių okupacijų metu Lietuva neteko 1.007.000 - 1.100.000 žmonių arba 33,9% visų gyventojų. Nė viena tauta pasaulyje, išskyrus Europoje gyvenančius žydus, neturėjo tokių nuostolių (Lietuvos Kat. M. A. "Suvažiavimo darbai" t. VI, p. 417).

Nuo 1940 m., kai Rusija pirmą kartą okupavo Lietuvą, praėjo tik 39 metai. Vyresniosios kartos lietuviai gyvai prisimena kraujo ir ašarų jūras komunistų "išvaduotoje" Lietuvoje. Kaimų šalikėse ir miestelių gatvėse dienų dienomis gulėjo tarybinių "išvaduotojų" nužudyti ir išniekinti Lietuvos patriotų kūnai; ilgi ešelonai raudančių, į prekinis vagonus sukimštų, niekuo ir niekam nenusikaltusių žmonių buvo tremiami į Sibirą. Kalėjimai prisipildė nekaltais žmonėmis. Iš daugelio buvo konfiskuotas turtas.

Nors tarybiniai istorikai šiuos dalykus nuo jaunimo slepia, jie išliks gyvi lietuvių sąmonėje ilgus šimtmečius ir su dideliu pasibaisėjimu bus pasakojami ateinančioms kartoms.

Ne tik Lietuvos istorija, bet ir kova su religija yra slepiama.

"Filosofijos žodyne" (Vilnius, 1975) parašyta: "Galutinai nunykti ir dingti iš žmonių buities religija gali tik išsivysčiusioje komunistinėje visuomenėje. Tačiau religijos išnykimas — ne automatiškas procesas; kad ji išnyktų, reikia atkakliai dirbti, ugdant mases ateistine dvasia..." (p. 369). Praktiškai Tarybų Sąjunga taip elgiasi. Ji, nekreipdama dėmesio į savo tarptautinius įsipareigojimus, net į savo šalies Konstituciją, kurioje deklaruojama sąžinės ir kulto laisvė, kovą su religija laiko vienu pagrindinių Komunistų partijos programos punktų. Šios kovos metodus nuolat tobulina ir vis didesnius reikalavimus kelia kiekvienas Komunistų partijos suvažiavimas.

Lietuvos KP (b) VII suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugsėjo mėn., "įpareigojo partines organizacijas plačiau skleisti mokslines ateistines žinias" (J. Jermalavičius. "Ateistinis auklėjimas Tarybų Lietuvoje", Vilnius, 1977, p. 153). 1955

m. lapkričio mėn. LKP CK plenumas "ateizmo propagandos klausimą iškėlė kaip vieną pirmųjų ideologinio darbo uždavinių, reikalavimų, jog visas politinis masinis ir kultūrinis švietimo darbas būtų vykdomas ateistine kryptimi." (J. Jermalavičius, ten pat, p. 156). 1956 m. liepos mėn. LKP CK plenumas pabrėžė, kad "skleisti mokslines materialistines žinias, išlaisvinti tikinčiuosius iš religijos įtakos yra vienas svarbiausių komunistinio auklėjimo uždavinių, kuriam įgyvendinti turi būti panaudotas visas politinis masinis ir kultūrinis švietimo darbas", ten pat, p. 157). LKP XIII suvažiavime (1961) CK ataskaitiniame pranešime pažymėta: "Ypatingas dėmesys propagandos stiprinimui, kovai prieš religinius prietarus" (ten pat, p. 163). LKP CK plenumas 1963 m. vasario mėn. pabrėžė: "Aukštųjų mokyklų rektoriai, technikumų direktoriai, pirminės partinės organizacijos visą savo mokamąjį ir auklėjamąjį darbą turi organizuoti taip, kad kiekvienas aukštąjį mokslą bei technikumą baigęs mokytojas, medicinos darbuotojas, žemės ūkio specialistas, inžinierius ir technikas būtų ne tik ateistas, bet ir propagandistas, sugebėtų organizuoti mokslinę ateistinę propagandą

darbo žmonių tarpe," (ten pat, p. 175-176). LKP CK Prezidiumo 1964 m. gegužės 11 d. nutarimu visose aukštosiose mokyklose ir daugelyje technikumų įvestas privalomas mokslinio ateizmo pagrindų kursas.

Tarybinė vyriausybė, nepaisydama tarptautinių įsipareigojimų gerbti pagrindines žmogaus teises ir laisves, leidžia įvairius įstatymus ir administracinius potvarkius, varžančius tikinčiųjų religinę laisvę. Pvz., tik ką paskelbtas 35 valstybių 1975 metais Helsinkyje pasirašytą "Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimų Baigiamąjį aktą", 1976 m. liepos 28 d. Lietuvos TSR ATP patvirtino 53 straipsnių "Religiniai susivienijimai neturi teisės organizuoti vaikų ir jaunuolių specialiųjų susirinkimų, neturinčių ryšio su kulto atlikimu" (str. 17). "Dėstyti tikybą gali būti leidžiama tik dvasinėse mokyklose" (str. 18). "Kulto tarnų, religinių pamokslininkų ir pan. veiklos rajonas apriojamas jų aptarnavimo religinio susivienijimo narių gyvenamąją vietą ir atitinkamą maldos namų buvimo vietą" (str. 19)...

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

"Amber Holidays"

1980 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Kovo 20 — \$ 899.00	Liepos 15 — \$ 999.00
Balandžio 3 — \$ 899.00	Rugpjūčio 7 — \$ 999.00
Baland. 16* — \$ 879.00	Rugpjūčio 13 — \$1199.00
Gegužės 7* — \$ 899.00	(su Ryga)
Gegužės 14* — \$ 899.00	Rugpjūčio 28 — \$ 999.00
Gegužės 21 — \$1199.00	Rugsėjo 17* — \$ 899.00
(su Ryga)	Rugsėjo 24* — \$ 899.00
Birželio 5 — \$ 999.00	Spalio 8* — \$ 879.00
Birželio 19 — \$ 999.00	Gruodžio 26 — \$ 779.00
Birželio 23 — \$ 949.00	

* Tiesioginis skridimas iš CHICAGOS — \$161.00 daugiau.

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$30.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Wanted Journeymen

TOOL & DIE MAKERS
for Southern California
FOR 1ST AND 2ND SHIFTS

Why fight the snow again? Let us move you to sunny Southern California! Exceptional opportunities with leading manufacturer of nameplates. Close tolerance progressive and compound nameplate dies, and embossing dies stable employment. Not defense controls.

PHONE TOLL-FREE
800-423-4548, Ext. 233

MILLER DIAL CO.
4400 N. Temple City Blvd.
El Monte, Cal. 91734
(3-4)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
For 313 bed General Hospital
REGISTERED RESPIRATORY THERAPIST

Must be C.R.T.T. or Eligible for certification. For all shifts
REGISTERED NURSES
For all services and all shifts. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Personnel Office
ST. MARY'S HOSPITAL
129 N. 8th Street
East St. Louis, Ill.
618-274-1900
An Equal Opportunity Employer (16)

Responsible & mature general house cleaning including light ironing & inside windows. \$3.50 per hour part time or full time day or evening. Call
215-988-0955. (3-7)

Wanted 1st Class Skilled
TURRET LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent opportunity for exp. operators. We offer competitive wages up to \$7.92 per hr. Major medical, paid holidays, vacation and much more. Start your year off right, call
216-942-4342 or apply at:
VICTOR R. BROWN & CO., INC.
Pelton Rd. at Lost Nation Rd.
Willoughby, O. 44094 (1-3)

MEDICAL

DIRECTOR
PHYSICAL THERAPY

Baptist Medical Center of Oklahoma a 563 bed acute care facility located in Oklahoma City is seeking a director of physical therapy. The individual selected will be responsible for planning organizing & directing a department of 10 staff physical therapy & 12 supportive personnel. Satellite departments in 2 other hospitals & senior affiliation with 5 major universities. Minimum requirements consists of 5 years experience with some administrative responsibilities.

Please send resume to:
PERSONNEL DIRECTOR
BAPTIST MEDICAL CENTER
OF OKLAHOMA INC.
3300NORTHWEST EXPRESSWAY
OKLAHOMA CITY, OKLA. 73112 (1-4)

DRAFTSMAN

Small company manufacturing special purpose machines, requires draftsman for design and detail work. We offer excellent opportunities with good wages and fringe benefits including Blue Cross with Dental, Prescription Drugs and major medical. Life long term disability insurance, pension, generous paid vacation.

WRITE OR CALL:
J. IVORY
DESOUTTER, INC.
11845 Brookefield Ave.
Livonia, Mich. 48150
Phone: 313-522-7010 (2-4)

Join a fast-growing company in the aeronautical landing gear overhaul industry. Good benefits coupled with company growth leads to a secure position for someone who is self-motivated, willing to work overtime and aggressive.

INSPECTOR OF AIRCRAFT ACCESSORIES
THE RIGHT CANDIDATE FOR THIS POSITION WILL POSSESS THE SKILLS OF READING VERNIERS, MICS AND BLUEPRINTS. ALSO, THE CANDIDATE SHOULD HAVE AN IDEA OF PARTS USED IN LANDING GEARS, SUCH AS BUSHINGS, ETC. 2 POSITIONS OPEN. SALARY BASED ON EXPERIENCE.

ASST. INSPECTOR OF AIRCRAFT ACCESSORIES
THE RIGHT CANDIDATE FOR THIS POSITION WILL POSSESS THE SKILLS OF READING VERNIERS, MICS AND BLUEPRINTS. A SOUND KNOWLEDGE OF MATH IS REQUIRED. THIS WILL BE A WORKING INSPECTOR POSITION LEARNING SUCH SKILLS AS HOW TO INSTALL BUSHINGS, ETC. 1 POSITION OPEN. SALARY BASED ON EXPERIENCE.

Call Bob Honessy Wed. thru Fri., 241-5913, Ext. 9

Brazilijos lietuviai**Žurnalistui St. Vancevičiui 70 metų**

Brazilijoje gyvenantis lietuvis žurnalistas Stasys Vancevičius, Dirvos bendradarbis, š. m. sausio 1 d. sulaukė 70 metų amžiaus.

St. Vancevičius gimė 1910 m. sausio 1 dieną Lietuvoje, Civiliškių viename, Skiemonių parapijoje, Utenos apskrityje.

1930 metais, dar nebaigęs gimnazijos, emigravo į Braziliją. Apsigyveno Sao Paulo mieste ir čia pradėjo žurnalistinę "karjerą". Pirmieji jo straipsniai buvo atspausdinti L. Valiuko leidžiamame "Naujienų" savaitraštyje ir K. Uckaus išleistame, jaunimui skirtame žurnaliuke "Jaunimo žiedas". Tiek "Naujienos", tiek "J. Žiedas" greitai sustojo eję.

1930 m. Brazilija pergyveno čia sunkiausią ekonominę krizę. Po keletos mėnesių, negavęs S. Paulo mieste jokio darbo, su kitais dviem tautiečiais persikėlė į pietų Brazilijos valstiją Rio Grande do Sul. Čia gavo darbo prie naujo vieškelio tiesimo. Vos mėnesį padirbėjęs, kilo 1930 m. buv. Brazilijos prezidento vadovaujama revoliucija. S. Vancevičius ir jo du draugai tautiečiai liko be darbo ir buvo priversti stoti "savanoriais" į Getulio Vargas revoliucinę armiją. Revoliucijai laimėjus "savanoriai" buvo gražinti atgal į Erechim miestelį, kur St. Vancevičiui, kartu su kitu tautiečiu T. Adamavičium teko kelis mėnesius dirbti pas lenkus kolonistus, nes abu gerai kalbėjo lenkiškai, bet dar silpnai portugališkai. Grįžęs į S. Paulo 1931 m., bet jokio darbo negavęs vėl grįžo į Rio Grande do Sul. Kiek laiko padirbėjęs prie tęsimo to paties vieškelio, pėsčias ir dažnai "zūkui" keliaudamas prekiniais bei keleiviniais traukiniais bastėsi po plačiąją Brazilijos teritoriją, ieškodamas darbo, kol 1931 m. pabaigoje atsidūrė Santos mieste (apie 60 su virš km. nuo S. Paulo miesto). Čia pradėjo dirbti "pastovų darbą" pardavinėdamas loterijos bilietus Santos uosto sandėlių raštinėse ir stoviniuose laivuose. Šis "savarankiškas" darbas nedavė

Stasys Vancevičius, Dirvos bendradarbis Brazilijoje.

didelių rezultatų, bet jau galėjo žmoniškai pragyventi, mokėti už butą ir net šiek tiek susitaupyti. Turėdamas nemažai laisvo laiko uoliai bendradarbiavo "Lietuvis Brazilijoje" savaitraštyje.

St. Vancevičius, buv. Lietuvos konsulo dr. P. Mačiulio ir tuo metu "Lietuvis Brazilijoje" redaktorius L. Lionginas Gaigalo, 1933 m. pradžioje buvo pakviestas savaitraštį redaguoti, kuris vėliau ėjo sutrumpintu vardu "Lietuvis". Redagavo apie 8 metus iki 1940 m. vidurio. Šale "Lietuvio", nuo 1935 m. kovo iki 1937 m. vasario mėnesių su mažomis pertraukomis, redagavo Brazilijos Lietuvių Jaunimo S-gos leidžiamą žurnalą "VILTIS".

Nuo 1933 metų, persikėlęs į Sao Paulo, uoliai dirbo lietuviškose organizacijose. Buvo Liet. S-gos Brazilijoje valdyboje iki 1940 m. vidurio, daugiausia reikalų vedė pareigose, kartu su Dainos Meno Draugijos (anksčiau buv. Šv. Cicilijos choro) tuometiniu pirmininku ir kitais perorganizavo šią draugiją į Jaunimo Sąjungą "Viltis", kuri turėjo net 3 skyrius — Bom Retiro, Mocos ir Vila Belos S. Paulo miesto rajonuose. "Vilties" S-ga bendrame visų trijų skyrių chore turėjo, savo klestėjimo metu apie porą šimtų choristų.

1935 m. buvo išrinktas Liet. S-gos ir Rio de Janeiro lietuvių S-gos "Vilnis" atstovu į Pasaulio Lietuvių Kongresą. Prieš II-jį Pasaulinį karą bendradarbiavo "Lietuvos Aide" ir kituose laikraščiuose, dažniausiai pasirašydamas R. Kymanto slapyvardžiu.

Po karo 1957 m. lapkričio mėn. iki 1959 m. beveik pabaigos, redagavo Brazilijos Lietuvių Kultūros Draugijos leidžiamą žurnalą "Gintarą". Bendradarbiavo A. Bumblio ir Simo Bakšio redguojamame savaitraštyje "Žinios" bei "Mūsų Lietuva". Taip pat rašė ir bendradarbiavo išeivių spaudoje, daugiausia "Dirvoje".

Šiuo metu uoliai, pastoviai bendradarbiauja ir talkininkauja Brazilijos lietuvių savaitraštyje "Mūsų Lietuva". 1972 m. išvertė į portugalų kalbą ir išleido žurnalisto (jau mirusio) K. Čibiro (Casimiro Verax) brošiūros pavidale "Lietuva kas buvo ir kuo yra". Jis yra vienintelis lietuvis žurnalistas nuo 1936 metų Sao Paulo estado žurnalistų Sąjungos narys ir turi daug pažinčių vietos brazilų žurnalistų tarpe.

SUPERINTENDENT

One more Super needed for our 300 family elevator senior complex. Suitable for middle aged couple, other help, some lawns, incinerators & repairs. 1 bed apt. Good salary, benefits. 201-483-1617, 9-5 weekdays. (2-5)

PRESSMAN/WOMAN

Progressive instant print center needs star pressman/woman. Must have 2 years printing variety on A. B. Dick and Multi. Ink plates primary. Service and quality stressed. Minimum \$900 month to start plus benefits. Westfield area. Call
201-654-5313 (1-5)

Wanted at once Journeymen

LITHO CAMERA PERSONS

WITH 4 COLOR CAMERA EXPERIENCE.

Lansing area firm offers attractive salary and full range of benefits for a qualified process camera operator. Past experience in layout stripping-plate making desirable. Combination of experience and initiative could lead to line management position. If you feel qualified call PHIL FLYNN, 1-517-321-8225 or reply to IMAGE ARTS INCORP., P. O. Box 25131, Lansing, Mich. 48906. (1-3)

Wanted all around Journeymen

TOOL & DIE MAKERS**MACHINING CENTER****OPERATORS**

AND

N/C LATHE OPERATOR

For a rapidly growing company seeking experienced personnel with a working knowledge of set-up & procedures used in the aerospace industry. Position includes set-up program editing & operation of K&T 180 machining center. Salary commensurate with experience & ability.

Apply call or send resume to:
PERSONNEL MGR.

LOVERIDGE MACHINE CO.

2346 S. Redwood Rd.

Salt Lake City, Utah 84119

801-972-5989 (1-5)

PUKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Bostono lietuviai

NAUJA BOSTONO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ SKYRIAUS VALDYBA

Bostono lietuviai inžinieriai išsirikino naują valdybą: pirmininku — Viktorą Kubilių, išdininku — Alfredą Knašą ir sekretorium — Antaną Kriščiūną.

Skyriaus veikloje reiškiasi 39 aktyvūs nariai ir keli prijaučiantieji. Į metus paprastai padaromi 4-5 susirinkimai su techniško pobūdžio paskaitomis. Pagal tradiciją, Vasario 16 d. paminėti, ruošiamas iškilmingas susirinkimas. Ta proga paskaitininkas kviečiamas iš visuomenės tarpo. Po susirinkimo renkamos aukos su Lietuva susijusiems reikams remti. Okiam tikslui suaukojama apie 1,800 dolerių.

Ir šiais metais Vasario 16 d. iškilmingam susirinkimui jau ruošiamasi. Jis numatytas pas Centro valdybos pirmininką Vytautą Izbicką š. m. vasario 15 d. Westwood, Mass.

Susirinkimai daromi namuose pas skyriaus narius. Nors jie ir gyvena išsiskirstę, kiti net gretimose valstijose, tačiau į susirinkimus, kurie būna penktadienio vakarais, suvažiuoja apie 26-28 nariai.

Be susirinkimų, kiekvieną vasarą ruošiamas išvyka į gamtą su šeimomis ir svečiais — paprastai į Cape Codą.

Šiuo metu ir sąjungos Centro valdyba sudaryta iš Bostono skyriaus narių. Skyriui tai teikia dar didesnę paskatinimą.

Bostone ir apylinkėse turime ir daugiau lietuvių inžinierių, kurie dėl neaiškių priežasčių prie skyriaus veiklos neprisideda, nors visuomet mielai laukiami.

Mes kalnų nuversti nesame pasinėję, bet vienas kitą suprantam ir visuomet randam bendrą kalbą. (kn)

DR. STASYS JASAITIS

Dr. Stasys Jasaitis, iš naujosios kartos ateivių, yra visiems bostoniškiam gerai pažįstamas. Neponset Sveikatos Centras atspausdino 1980 metų kalendorių, kuriame yra aprašytas ir dr. Jasaitis, o taip pat įdėta jo fotografija ir pasisakymas apie aukštą kraujo spaudimą.

VYRESNIŲJŲ PRISIMINIMAS

Trijų Karalių šventėje šv. Petro lietuvių parapijos salėje Lietuvos Vyčiai ir sodalietės, globojant klebonui kun. Albertui Kontautui, surengė vyresnio amžiaus žmonėms pietus. Prisirinko pilna salė. Prie padengtų stalų vyrai vyčiai patarna-

vo su gėrimais, o moterys su valgiais. Jau gerokai užkandus, buvo giedamos kalėdinės giesmės, o vėliau dainuojamos lietuviškos liaudies dainos ir net šokama. Dainom ir šokiam vadovavo Tamošiūnas, akordeonu grojant jo dukrai. Dalyvavo klebonas kun. Albertas Kontautas ir buvęs

kleb. kun. Antanas Baltrašūnas. Visi susirinkę praleido keletą linksmų ir gražių valandų.

So. Bostone toks parengimas Kalėdų švenčių proga jau yra nebe pirmą kartą. Tuo parengimu rūpinasi parapijos klebonas. Ir labai gražu, kad vyresnio amžiaus žmonės prisimenami ir gali susirinkti ir kartu visi pabendrauti. Juk jų dienų yra labai vienišos ir gal daugeliui net ir nuobodžios. (at)

Floridos lietuviai

GRAZIAI SUTIKTI NAUJI METAI

LB Palm Beach apylinkės valdybos surengtas gruodžio 31 d. Naujų 1980 Metų sutikimas įvyko šv. Povilo parapijos salėje. Kaip ir buvo laukta, labai daug dalyvavo lietuvių ir kitų valstijų čia atvykusių Kalėdų švenčių proga atostogoms.

Valdybos pirm. Z. Strazdas visus pasveikino ir nuširdžiai padėkojo už atsilankymą. Vicepirmininkai P. Mikšys ir Julija Staškūnaitė pristatė svečius, atvykusius iš kitų vietovių. Šia proga tenka pažymėti, kad J. Staškūnaitė tik prieš metus čia apsigyvenus su savo tėvais Apolonija ir Linu Staškūnais, kurie yra nupirkę Tomkų motelį, tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą: buvo išrinkta į LB tarybą ir į šios apylinkės valdybą ir greit susirado nuolatinį mokytojos darbą. Danutė ir Rapolas Valotkai kito motelio savininkai irgi gražiai jungiasi į lietuvišką veiklą — Rapolas yra Lietuvių klubo valdyboje, o Danutė talkininkauja Lietuvių Bendruomenei. Abiejų motelių savininkai dalyvavo ir šiame parengime su visais pas juos atostogaujantisiais lietuviais. Dalyvavo ir jų motelių buvę savininkai A. V. Tomkai. Tarp daugelio iš toliau atvykusių svečių dalyvavo: dr. V. V. Avižoniai, dr. H. T. Brazaičiai, jų giminaitė I. Puzinienė, atvykusi pas juos į svečius iš Lietuvos; jai visi reikė nuoširdžiausių sveikinimų, ilgus plovimus, dr. A. V. Butkai (Butkus dabartinis LB krašto valdybos vicepirmininkas), A. Dzekonas, V. Banyns, J. D. Dundurai, R. Bučinskaitė,

A. A. Jonačiai (Jonaitis L. Ramovės c. v. pirmininkas), inž. K. I. Černiai, P. N. Gailiūnai, I. V. Ignaičiai, D. J. Jurgučiai, J. T. Mildaziai, J. Švedas, J. K. Virškai, I. T. Žilinskai ir kt.

Svečių stalai buvo papuošti ir šiuo metu Floridoje gražiai žydinčiom gėlėmis. Vakarienei gausūs valgiai buvo atvežti iš restorano, o skanius pyragus pagamino ir paaukojo K. Giniotienė, M. Gincienė, A. Pažerienė ir E. Mikšienė. Besivaišinant, šokant ir dainuojant, greit priartėjo ir paskutinės senų metų minutės. Pirmininkas Strazdas nuoširdžiai visus pasveikino ir palinkėjo sveikų ir laimingų Naujų 1980 Metų ir, kad šie metai priartintų mūsų pavergtai tėvynei Lietuvai laisvę. Didžiulė salė svečių su šampano taurėmis sveikino vieni kitus. O, kiek daug meilės, buičnių ir gražiausių linkėjimų. Vėl šokiai ir dainos iki parųčių.

Šis parengimas rengėjams yra davęs 400 dolerių pelno. Valdyba džiaugiasi, kad ir šis pelnas ją įgalins vis daugiau aukų skirti mūsų spaudai, švietimui, kultūrai ir kitiems lietuviškiems reikalams.

P. Mikšys

MECHANIC

We seek a qualified engine mechanic with a minimum of 5 years of either gasoline or diesel experience. Paid Blue Cross, Major Medical, Life, Insurance, Holidays and vacation.

Call 201-276-9000. (1-3)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS NEEDED-DAY SHIFT

• Spindle Acme Gridley
• 5 Spindle Davenport
• 5 Spindle W & S AUTO
• 2 AB-W & S Single Spindle Chucker
• No 4 & No. 5 Warner & Swasey Turret Lathe
CONTINENTAL LP PRODUCTS
130 W. YORK TOWN, DALLAS, TX.
JIM CAMPBELL, 214-741-6081 (44-8)

SCALE TECHNICIANS

Heavy mechanical experience necessary. Relocate to sunny Florida. Salary commensurate with exper.

Call collect (813) 665-3701

OR SEND RESUME TO:

Fairbanks Scale

P. O. Box 120

Eaton Park, Fla. 33840

(2-3)

Los Angeles, Calif. 1979 m. gruodžio 8 d. įvykusio rašyt. Jurgio Jankaus kūrybos vakaro programos dalyviai. Iš kairės: Jurgis Gliada, Jurgis Jankus, Kotryna Jankienė (viešnia), Ona Metrikienė, — akompaniatorė, solistas Rimtautas Dabšys, prof. dr. Elena Tumienė. L. Kanto nuotr.

LIETUVOS KATALIKŲ BAZNYČIOS KRONIKOMS LEISTI SĄJUNGA

Jau išleido LKB Kronikos ispanų kalba pirmą tomą, spausdinamas lietuvių kalba penktas tomas ir greitai bus spausdinami prancūzų ir anglų kalbomis pirmieji tomai.

Maloniai prašome visus lietuvius savo aukomis paremti Kronikos knygų leidimą, nes leidėjams trūksta didelių sumų lėšų.

Paaukojusieji 100 dol. ar daugiau, jei sutiks, bus įrašomi leidžiamose knygose ir laikomi Sąjungos amžiniais nariais. Už visus aukotojus kasdien laikomos šv. Mišios.

Aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Kviečiame lietuvius užsakyti Kronikos knygas lietuvių, o norintieji ir kitomis kalbomis ir dar neatsilyginusieji už gautas knygas, prašomi greitai atsilyginti. Kronikos knygų kaina visomis kalbomis: 5 dol. minkštais ir 7 dol. kietais viršeliais.

Aukus siųsti ir čekius rašyti šiuo vardu ir adresu: LKB Kronikoms Leisti Sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kur veikia Sąjungos skyriai, aukos galima įteikti jų valdyboms.

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MODEL MAKERS AND MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance; and experienced in research and proto-type work. Salary commensurate with experience and ability. Thinking of relocating. Consider Tennessee. Excellent climate and recreation. Apply call or write to:

Certified Industries Corp.

P. O. BOX 2265

HOHENWALD, TENNESSEE 38462

615-796-3202

(50-3)

Wanted 1st Class Skilled DIE MAKERS

To operate head tape control drill press.

2ND SHIFT.

Salary and benefits. Apply call or write to: FRANK BELL

BECKLEY PERFORATING CO.

315 NORTH AVE.

GARWOOD, N. J. 07027

201-789-1700

An Equal Opportunity Employer M/F (2-5)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SAUSIO 20 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• SAUSIO 27 D. 3 val. p. p. L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyriaus visuotinis susirinkimas, Lietuvių namuose, apatinėje salėje.

• VASARIO 3 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• VASARIO 16 D. tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių namuose. Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

• VASARIO 17 D. Vasario Sešioliktosios minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• KOVO 15 D. Pietų Amerikos lietuvių jaunimo koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• KOVO 16 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• KOVO 16 D. Lietuvių Namų metinis susirinkimas.

• KOVO 23 D. Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 12 D. Dirvos 65 metų sukaktuvinis koncertas. Programą atliks solistė B. Dapšienė iš Los Angeles. Koncertas įvyks DMNP parapijos salėje.

• BALANDŽIO 13 D. BALF metinis susirinkimas.

• BALANDŽIO 20 D. Madų paroda. Rengia Vyr. Skaučių Židinys.

• BALANDŽIO 26-27 D. Čiurlionio ansamblio ir jo vadovo A. Mikulskio sukaktuvių minėjimas-koncertas, balius ir akademija.

• BALANDŽIO 26-27 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 4 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoj Komunija.

• GEGUŽĖS 11 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 18 — 4:00 val. Kultūrinė popietė DMNP parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 31 D. Abiturientų balius.

Kun. Jonas Kidykas, S.J., — sukaktuvininkas

Sausio 6 d. šventėme Trijų Karalių šventę, kuri primena krikščionims Betliejaus žvaigždę vedančią į taiką, tiesą ir meilę. Kaip tie trys karaliai taip ir kiekvienas žmogus turėtų sekti šią žvaigždę, kurioje glūdi gyvenimo prasmė ir tikslas.

Kun. Jonas Kidykas, S.J., kuriam sausio 8 d. suėjo 75 metai amžiaus, pasirinko savo gyvenimo tikslu, kaip tik šią žvaigždę ir su amžiaus sukaktimi švenčia ir 45 metų kunigystės jubiliejų. Šia proga LRK Moterų Sąjungos 36 kuopa jubilijatui surengė viešą pagerbimą.

Šventė buvo pradėta iškilmingomis mišiomis, kurias koncelebravo kleb. kun. G. Kijauskas, S.J., kun. P. Daugintis, S.J. ir pats jubilijatas kun. J. Kidykas, S.J. Šiai šventei labai gražų pamokslą pasakė kleb. kun. G. Kijauskas, S.J.

Ingrida Bublienė susirinkusiems pristato sukaktuvininką kun. J. Kidyką, S.J.

V. Bacevičiaus nuotr.

Pagerbimas su programa vyko 4 val. p. p. didžiojoje parapijos salėje. Į iškilmingą pagerbimą susirinko gausus skaičius kolonijos lietuvių. Jubilijatas čia buvo sutiktas audringais plojimais visiems pakilus iš savo vietų.

Programa prasidėjo punktualiai, kuriai vadovavo A. Bakūnienė. Invokacijai su-

kalbėti buvo pakviestas parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, S.J. Vėliau kun. J. Kidyko gyvenimo ir kunigystės kelią sklandžiai ir įdomiai susirinkusiems pristatė Ingrida Bublienė.

Tėvas J. Kidykas, S.J. gimė 1905 metais sausio 8 d. žemaičių Kalvarijoje. Čia ir prabėgo jo vaikystės metai. 1925 m. įstojo į Jėzuitų ordiną. Kunigu įšventintas 1935 m. rugpjūčio 27 d. Tačiau Lietuvoje kunigo darbą neilgai teko dirbti. Jo kunigo kelias nusitęsė į sveitimus ir tolimus kraštus.

1937 m. atvyko į JAV pavaduoti kun. Bružiką, kuris tuo metu buvo grįžęs į Lietuvą. Būdamas Amerikoje jis turėjo progos skersai ir išilgai išvažinėti šį kontinentą. Vienur vedė misijas, kitur rekolekcijas, arba platino lietuvišką spaudą. Dažnai ir pats bendradarbiavo čia leidžiamuose laikraščiuose. Vėliau Amerikoje įsteigė Jėzuitų namus. 1948 m. tėv. J. Kidykas išrenkamas čia jėzuitų vyresniuoju.

Iš JAV tėv. J. Kidykas, S.J. persikelia į Pietų Ameriką, kur jau senai lietuviai buvo kviečiami, tačiau neturėjo pakankamai paruoštų kunigų. Čia taip pat pasižymi savo veikla ir darbai. Sao Paulo šv. Kazimiero parapijoje koplyčioje įrengė lietuviško stiliaus altorių, lietuvišką kryžių, įvairius įrengimus parapijos salėje.

Daug dirbo su jaunimu, ypač ateitininkais. Vadovavo Aušros chorui. Į Ameriką buvo specialiai atvykęs pasimokyti tautinių šokių bei pas Čiurlionio kanklių vad. O. Mikulskienę pramokti kankliuoti. Pietų Amerikoje surengė įvairias liturgines ir kultūrines šventes. 10 metų redagavo savaitraštį "Mūsų Lietuvą". Labai mėgsta keliauti, skaityti, fotografuoti. Clevelande jau darbuojasi nuo 1975 metų DMNP parapijo-

Kun. P. Daugintis, S.J. (dešinėje) įteikia sukaktuvininkui kun. J. Kidykui, S.J. dovanėlę. V. Bacevičiaus nuotr.

je. Šiuo metu be savo tiesioginių pareigų yra vienas iš jėzuitų provincijolo patarėjų. Talkininkauja Vatikano radijai. Į Lietuvą radijo bangomis yra perdavęs rekolekcijas ir 8 konferencijas. Dėsto lituanistinėj šv. Kazimiero mokykloje tikybą. Bendradarbiauja spaudoje.

Į pagerbimą iš Chicagos buvo atvykęs kun. Petras Daugintis, S.J. Visų jėzuitų ir provincijolo kun. L. Zerembos, S.J. vardu pasveikino jubilijatą.

Meninę dalį atliko Čiurlionio ir šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos kanklininkės. Eilėraščius dekla-

mavo: Stefanija Radzevičiūtė, R. Urbaitis ir V. Bublytė. Žemaičių tarme eilėraščių perskaitė S. Laniauskas Trimitu grojo I. Kuprevičiūtė ir piano palydėjo Kr. Kuprevičiūtė. Jubilijatą daugelis organizacijų ir pavienių asmenų sveikino raštu ir žodžiu. Žodžiu sveikino Clevelando LB apylinkės pirm. Jurgis Malskis ir šv. Jurgio parapijos klebono vardu A. Garka, Paskutinis kalbėjo pats jubilijatas, kuris pasidžiaugęs tokia jam surengta švente visiems jautriu žodžiu padėkojo. Ypač dėkingas Jėzuitų draugijai, kuri jo gyve-

nimo kelyje buvo prieglobs-
tis.

Po programos jubiliatui susirinkusieji sugiedojo ilgiausių metų. Vėliau apatinėje salėje svečiai buvo pavaišinti kavute ir pyragais, kur jaukioje nuotaikoje dar praleido keletą valandų.

Linkime kun. Jonui Kidykui, S.J. likti visad tokiu energingu ir dar ilgai darbuotis Kristaus vynuogyne. (r)

APARTMENT FOR RENT

5 rooms. Clean, individual heat, St. Clair Ave. Ethnic area. Adults only. Security deposit. No pets. \$130/month Call 481-2225

APARTMENT FOR RENT

East 76th Street and St. Clair, 4 rooms and bath. Decorated. \$95.00. Call 526-8620.

DOMESTIC HELP WANTED

1 day a week help clean house and some laundry. House in University Hts. \$4.00 a hour. Call: 321-3811 after 6:00 p. m. (3-4)

MACHINIST experienced for setup & run engine lathes. Also machinist for setup & programming CNC lathe. Call VADCO, INC., DELRAN, N. J. 08073. 609 461-0282 (50-5)

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$100
12 mėnesių

6¾% įnešus \$100
30 mėnesių

7½% įnešus \$100
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$100
72 mėnesiams

8% įnešus \$100
96 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5½%)

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5½%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.
MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

Susirinkę į pagerbimą kun. J. Kidykui, S.J. gieda Ilgiausių metų. Šalia stovi parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, S.J. V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Vilniaus dienos kultūrinė popietė, rengiama Dievo Motinos parapijos, įvyks sausio 20 d., 4 val. p. p. Jos meniniu pristatymu rūpinasi arch. Eduardas Kersnaus, J. Stempužis ir p. Staniškienė.

Bus išstatyti lietuvių grafikų darbai Vilniaus miesto ir universiteto temomis. Taip pat bus rodomos skaidrės, palydint žodžiui ir muzikai.

Jėjimas \$2.50. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

• Kun. P. Daugintis, S. J., iš Chicagos atvykęs į Clevelandą ruošiamas kun. J. Kidyko, S. J. pagerbimas, lydimas S. Radzevičiūtės apsilankė Dirvoje ir pasidalino su redaktoriumi išpūdžiais. Kun. P. Daugintis, S. J. ilgus metus dirbęs Brazilijoje, dabar pastorauja Lietuvių Jėzuitų centre Chicagoje.

• Juozui Stempužiui, Tėvynės Garsų radijo programos vedėjui, buvo padaryta nosies operacija ir praeitą sekmadienį programą pranešinėjo O. Kliortė.

Linkime J. Stempužiui greit pasveikti.

• Viktorė Lenkauskaitė sausio 10 ir 11 d. dalyvavo JAV prezidento konferencijoje Washingtone dėl jaunių mo įdarbinimo planų.

• Sen. Howard Baker, kandidatuojuš respublikonų sąrašą į JAV prezidentus, pakvieta inž. R. Kudukį būti Clevelande rinkiminės kampanijos koordinatoriumi.

PRAŠO PARAMOS

Gimimu esame tapę dorais papročiais ir drąsiais bei garbingais žygiais pasižymėjusios lietuvių tautos nariais. Tačiau tik tautinių sąmoningumu ir patriotiškais darbais pelnome teisę ir patys savo tautos garbę puošti.

Vienu ir tuo pačiu keliu su visa tauta einame, vienu tikslų siekiame, vienais laimėjimais džiaugiamės ir didžiuojamės, kai išėivijoje tampame ištikimais visus jungiančios Lietuvių Bendruomenės nariais. Per Bendruomenę ugdome jaunąsias kartas sąmoningais lietuvišais, remiame savo kultūros kūrėjus ir skatiname jų kūrybą.

Pavergtoji tauta ir išėivija iš visų mūsų reikalauja, kad Lietuvių Bendruomenės veikloje aktyviai

LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIUI 40 METŲ, KOMPOZITORIUI ALFONSUI MIKULSKIUI — 50 METŲ...

"Mes Lietuvos kraujas, nes dainomis gaiviname jos krūtinę kad neapmirtų...". sako dainius Rainys kunigaikščiui Šarūnui Vincos Krėvės dramoje Šarūnas.

Viso pasaulio lietuvių išėivijoje Čiurlionio ansamblis yra vienintelė lietuvių tautinės muzikos meno grupė, kuri nuo įsikūrimo dienos 1940 metais Vilniuje, nenutraukdama savo veiklos, praėjo Europoje II-jo Pasaulinio karo lauką, atliko emigracines keliones ir šių metų sausio 15 mini meninės veiklos 40-ją sukaktį. Tai vienintelis raiškus tautinio meno ansamblis laisvojo pasaulio išėivijoje, kuris savo dainomis, lyg Lietuvos krauju, gaivina mūsų tautinę dvasią.

1940 sausio 15 Vilniuje įkurtame Čiurlionio ansamblyje buvo tik vyrų choras su 68 dainininkais, kanklių grupė su 15 kankli-

dalyvautume. Kai į ją ne visi galime savo darbu įsijungti, tai savo lietuviškąjį sąmoningumą visi turime progos paliudyti kasmetiniais solidarumo įnašais ir aukomis švietimo bei kultūros veiklai stiprinti.

Solidarumo įnašų metinis mokestis: šeima — 5 dol., pensininkų šeima — 3 dol., dirbantis pavienis — 3 dol., nedirbantis ar pensininkas — 2 dol.

Čekius rašyti Lithuanian Community vardu ir siųsti: St. Astrauskas 351 Blissfield Dr., Willowick, Ohio 44094, arba susimokėti parapijų kavinėse po pamaldų. Tikėdami, kad šiais metais Clevelando ir jo apylinkių lietuviai savo Bendruomenę tikrai gausiai parems, už solidarumo įnašus ir aukas nuoširdžiai dėkojame.

Pirm. J. Malskis
Izd. S. Astrauskas

ninkių, tautinių šokių grupė ir literatų sekcija. Čiurlionio ansamblio įkūrėjas ir jo vadovas bei dirigentas nuo pirmosios dienos komp. Alfonsas Mikulskis.

Čiurlionio ansamblis savo keturiasdešimties metų kelyje turėjo daug sunkių dienų ir bandymų, bet jų kelią ir tautinio meno laimėjimus taip pat puošia daug garbės vartų ir vainikų.

Komp. Alfonsui Mikulskiui 1980 metais sukanka 50 metų muzikinio darbo sukaktis. 1930 metais jis baigė Klaipėdos konservatoriją ir tais pačiais metais pradėjo groti Kauno valstybės radijofono ir operos orkestruose. Tai ir yra jo profesinio darbo pradžia. 1932 metais jis paskiriamas Klaipėdos krašto giedotojų draugijų sąjungos vyr. dirigentu ir centrinio choro Klaipėdoje vadovu. Nuo to laiko jis jau nesiskiria su choralais. Juose auga jo muzikinis talentas, jis kuria dainas ir kanklių muziką, plėsdamasis iki poemų ir rapsodijų. Pagaliau komp. Alf. Mikulskio diriguojamas Čiurlionio ansamblis iškyla iki pasaulinio garso, koncertuodamas Vakarų Europoje ir Amerikos kontinentuose. Komp. Alf. Mikulskio 50 metų kūrybinio darbo ir Čiurlionio ansamblio 40 metų muzikinės veiklos sukaktys bus plačiai minimos. Clevelande jau sudarytas organizacinis komitetas, kuris bus praplėstas ir į kurį bus pakviesti viso laisvojo pasaulio lietuvių išėivijos atstovai. Komitetui vadovauja buvęs ilgametis Čiurlionio ansamblio pirmninkas Jaunutis P. Nasvytis. Minėjimams yra skirtos dvi datos — vasario 2 ir balandžio 27.

Vasario 2 Čiurlionio ansamblis Clevelando lietuvių namuose rengia suaktyvinį balių, kuriame bus atžymėti Čiurlioniečiai ir pareikšta padėka dabartinio Čiurlionio ansamblio nariams. Clevelando lietuviai ir svečiai iš kitų miestų labai laukiami. Informacijų

Mes Lietuvos kraujas...

L.T.M. ČIURLIONIO ANSAMBLIO 40 METŲ VEIKLOS SUKAKTIES BALIUS

ŠEŠTADIENI, VASARIO MĖN. 2 D., 7:30 VAL. VAK. LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

STALAI UŽSAKOMI PAS P. R. TATARŪNIENĘ 531-5924 ir P. O. JOKUBAITIENĘ 481-7161.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO MENINĖ PROGRAMA. R. STRIMAIČIO ORKESTRAS.

VAKARIENĖ IR ŠOKIAI. 15 DOL. ASMENIUI.

RENGIMO KOMITETAS

dėl balius prašom kreiptis pas Oną Jokubaitienę, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, telef. 216-481-7161.

Balandžio 27 Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos auditorijoje įvyks iškilminga komp. Alfonso Mikulskio ir Čiurlionio ansamblio pagerbimo akademiją ir Čiurlionio ansamblio koncertas. Smulkesnė šios akademijos programa bus paskelbta, kai pilnas sukakties rengimo komitetas ją apsvartys ir patvirtins.

Ilgiausių metų garbingajam LTM Čiurlionio ansambliui ir jo įkūrėjui komp. Alfonsui Mikulskiui!

(jst)

• L.K.V. S-gos "Ramo-vės" Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks sausio 27 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Namų apatinėje salėje. Darbotvarkėje: skyriaus valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

REIKALINGAS DARBININKAS

Clevelando rytų pusėje chemikalų fabrikui yra reikalingas darbininkas. Darbininkas turėtų būti nevyresnis 40 metų ir mokas anglų kalbą. Tuo reikalu skambinti p. Vitek 883-6901.

• Ohio Auto Body, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilių atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintarų, plokštelėlių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• PERKANT IR PARODUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽINGINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TARPTAUTINIS SĄSKRYDIS

Š. m. sausio 15-16 d. Parvyžiūje įvyksta tarptautinis sąskrydis PASAULINIO MOTINŲ SĄJŪDŽIO (World Movement of Mothers).

Sąskrydžio garbės pirmininkas yra prancūzų sveikatos ir socialinių reikalų ministras Jacques BARROT. Sąskrydį atidaro prancūzų senato pirmininkas Alain POHER. Įvadą į darbų tvarką padaro to sąjūdžio pirmininkė Mme Irene Mancaux.

Sąjūdis kaip patariamoji organizacija veikia prie Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Tarybos, UNESCO, Vaikų Globos Organizacijos etc.

Pakviesta dalyvauti ir to Sąjūdžio Tarptautinės Ta-

rybos narė O. Bačkienė. Ji negalėdama asmeniškai dalyvauti savo įgaliojimą pasiuntė to sąjūdžio pirmininkei Mme Irene Mancaux.

NAUJA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Į Lietuvos Rašytojų draugijos valdybą nariai slaptu balsavimu trejiems metams išrinko Alę Rūtą-Arbienę, Bernardą Brazdžionį, Alfonsą Gričių, Bronių Railą ir Tomą Venclovą. Jie patys pasiskirstys pareigomis. Į revizijos komisiją išrinkti Andrius Mironas-Norimas, dr. Elena Tumienė ir Pranas Visvydas. Visi jie gyvena Los Angeles apylinkėje, Kalifornijoje.

Nuo 1970 m. Vasario 16 Lietuvos Rašytojų draugi-

Kalėdų Senelis Kr. Donelaičio mokyklų eglutėje gruodžio 15 d. Chicagoje dalina saldžias dovanėles mažiesiems. Kalėdų Senelis — Juozas Polikaitis; už mokinių matyti mokyklų direktorius J. Širka.

jos valdyba buvo New Yorke.

• Sol. Birutė Dabšienė, kurios koncertą Dirva rengia Clevelande balandžio 12 d., sausio 13 d. atliko vieną iš pagrindinių vaidmenų operoje Traviata, kuri buvo pastatyta Los Angeles.

Operoje dar dalyvavo sol. Regina Kungienė ir chore Vita Polikaitytė. Operą statė Epera West Inc.

• J. Smailys, sr., tautinkų veikėjas Omahoj, Dirvos platintojas, yra sunkiai susirgęs ir guli ligoninėje. Doktoras jam uždraudė skaityti ir žiūrėti televiziją. Linkime greit pasveikti.

• Jurgis Kiaunė, kūrėjas - savanoris, tautininkų veikėjas ir Vilties draugijos šimtininkas, siųsdamas auką Dirvai paremti, linki laikraščiui stiprėti. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Povilas Mikšys, buvęs clevelandietis, dabar gyvena Floridoje, sveikindamas su N. Metais, linki kad Dirvos žiūronas ir ateityje būtų toks akylus...

Opportunity for

REGISTERED NURSES LPN'S RN'S LPN'S

Opportunity to become part of a highly skilled, highly motivated nursing team with newest concepts in nursing care. Openings now available on all shifts, full and part time. Good wages and benefits depending on experience, plus shift differential.

APPLY

PAWTUCKET INSTITUTE FOR HEALTH SERVICES

70 Gill Ave.
(OFF NEWPORT AVE.)
Pawtucket, R. I.

401-722-7900 (3-8)

DIE SETTER — Excel apply for mature person expd. in setting-up punch presses. Stabl. electrical mfr. in northern Bergen County offers attractive salary & benefits. Call 201-444-8410 for appt. (3-8)

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

S. Tallat-Kelpša, Baltimore 7.00
V. Senuta, Brockton 5.00
Dr. J. S. Gedaugas, Santa Monica 10.00
Dr. S. Kasaitis, Baltimore 7.00
Pr. Lekutis, Fruitport 7.00
Dr. A. Glevckas, Chicago 7.00
J. Lesčinskis, Dorchester 12.00
A. Griauzdė, Avon 5.00
G. Juškėnas, Cleveland .. 24.00
J. Petkevičienė, Cleveland 2.00
O. Roznikienė, Chicago .. 2.00
S. Jurjonas, Chicago 7.00
Kun. V. Martinkus, Providence 7.00
D. Mikoliūnienė, Cleveland 7.00
A. Sušinskas, Cleveland 2.00
J. Budreika, Toronto 7.00
J. Pivoriūnas, Cleveland 2.00
A. Česna, Cleveland 7.00
K. Kazlauskas, Felton .. 2.00
J. Rimkūnas, New Buffalo 7.00
V. Civinskas, Cleveland 9.00
K. Vilimienė, Novelty 7.00
K. Vaičieliūnienė, Cleveland 7.00
K. Ramonas, Chicago 20.00
C. Stasiūnas, St. Petersburg 3.00
S. Butkūnas, St. Charles 5.00
M. Liaubienė, Cincinnati 7.00
Beverly Shores Lietuvių Klubas 25.00
K. Sirgidas, Richmond Hill 2.00
S. Velbasi, St. Petersburg 2.00
A. Ambrazienė, Euclid .. 5.00
P. Rimkus, Chicago 2.00
P. Sirgidas, Cicero 2.00
Kun. J. Žvirblis, Grand Rapids 17.00
Dr. J. Kriaučiūnas, Putnam 2.00
O. Žukienė, Glendale 7.00
K. Vėlyvis, No. Madison 5.00
A. Grigaitis, Manchester 2.00
S. Vilkas, Detroit 7.00
A. Blūdžius, Detroit 7.00
J. Kubiliūnas, Kirtland .. 7.00
L. Morkūnas, Chicago .. 2.00
V. Ambraziejus, Newark 5.00
V. Rociūnas, Independence 7.00
J. Musteikis, Rochester .. 2.00
LB Clevelando Apyl. Valdyba 50.00
S. Petrulis, Omaha 12.00
P. Varkala, Anglija 7.00
X. Y., Chicago 17.00
A. Rastauskas, Richmond Hts. 7.00

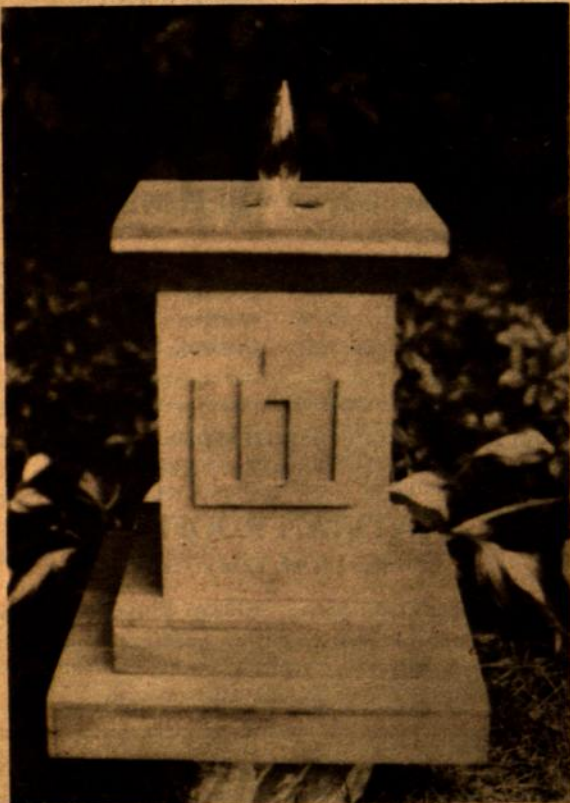
V. Stropus, Chicago 12.00
D. Valiukėnas, Brockton 2.00
M. Selivončikas, Dorchester 2.00
L. Lendraitis, Boston 5.00
A. Klein, Rochester 7.00
J. Maurukas, Surfside .. 2.00
L. Grauzinis, Santa Monica 7.00
A. Leparskas, Warren 2.00
V. Junevičius, N. Olmsted 7.00
F. Lapinskas, Windsor .. 7.00
J. Ališauskas, Cicero 7.00
Dr. S. Žmuidzinis, Chicago 7.00
J. Uzupis, Chicago 5.00
P. Ambraziejus, W. Roxbury 7.00
A. Rūkas, St. Petersburg 4.00
A. Juška, Sterling Hts. 7.00
S. Ingaunis, Hot Springs 2.00
A. Valiulis, Los Angeles 10.00
J. Kavalius, Cleveland .. 2.00
Dr. T. Rymantas, Chicago 2.00
V. Jasiukaitienė, Cicero .. 7.00
J. Grigaitis, Chicago 7.00
Pr. Nėdas, Chicago 2.00
Br. Burba, Dearborn 7.00
B. Vigelis, Mays Landing 5.00
K. Daugvydas, Detroit .. 4.00
A. Koncė, Woodhaven .. 2.00
A. Rakauskas, St. Petersburg 2.00
X. Y., Miami Beach 5.00
K. Bačauskas, Woodhaven 7.00
G. Čapkauskas, La Salle 2.00
B. Steikūnas, Chicago .. 2.00
H. Vaitaitis, Old Saybrook 2.00
J. Mikalauskas, Richmond Hill 7.00
B. Dundulis, Chicago 2.00
Č. Satkas, Kirtland 10.00
Dr. A. Rukša, Vokietija 2.00
P. Povilaitis, Great Neck 7.00
A. Pocius, Elizabeth 5.00
M. Krasauskas, So. Pasadena 2.00
V. Šimaitis, Moscow, Idaho 3.00
A. Vėlyvis, Denver 3.00
S. Lileikis, Dorchester .. 5.00
T. Bartkus, Sarnia 7.00
L. Jankauskas, St. Petersburg 2.00
A. Trečiokas, Largo 2.00
V. Janušauskas, Longueuil 3.00
T. Blinstrubas, Chicago 10.00
J. Vinciūnas, Chicago 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Širdingiausi linkėjimai NAUJŲ 1980 METŲ

visiems gyvenantiems Lietuvoje ir išsisklaidžiusiems po visą pasaulį sesėms ir broliams lietuviams.

Stefanija Radzevičiūtė

Cleveland, Oh.

Tai mūsų kilnių ir žmoniškų senelių Saulių — Saulė, Amžinos Ugnies aukuras. Šią nuostabią mūsų tautos kūrybą turėtų turėti kiekviena kilnaus lietuvio šeima.

Kas pageidauja, galiu tokį aukurėlį atsiųsti. Tai rankų gamyba iš geros medžiagos. Viršų mirga rausva ugnies liepsna.

Aukurėlio kaina šimtas dol. Užsakymą siųsti:

Inž. Mantas Aukštuolis
4 Elizabeth Ave.
Springdale, Conn. 06907.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ